Ազգ
Azg
armenian daily
25 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2003 ՇԱԲԱԹ 14 (2699)

«Գազպրոմը» վերականգնել է օրական 12 մլն խմ գազի մատակարարումը Վրաստան եւ Հայաստան

ՄՈՍԿՎԱ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Գազպրոմ» ընկերությունը այսօր Մոսկվայի ժամանակով ժամը 13:00-ին լիովին վերականգնել է «Վլադիկավկազ-Թբիլիսի» գազամուղով օրական 12 մլն խորանարդ մետր ծավալով բնական գազի մատակարարումը Վրաստան եւ Հայաստան: Այդ մասին ասված է ընկերության պաշտոնական հաղորդագրության մեջ: Միեւնույն ժամանակ շարունակվում են «Հյուսիսային Կովկաս-Անդրկովկաս» գազատարի վերականգնողական աշխատանքները:

«Գազամուղի վերականգնողական աշխատանքների ընթացքը մշտապես գտնվում է «Գազպրոմի» ղեկավարության հսկողության ներքո, կապ է պահպանվում Վրաստանի եւ Հայաստանի բոլոր օպերատիվ ծառայությունների հետ»,- նշված է հաղորդագրության մեջ:

ՔԱՐՈԶԱՐՇԱՎ

Ռոբերտ Քոչարյան. «Բարությամբ են գալիս իշխանության, ոչ թե չարությամբ»

Ռոբերտ Քոչարյանի նախընտրական հանդիպումները Արարատի մարզում

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Երեկ Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը նախընտրական քարոզարշավի շրջանակներում եղավ Արարատի մարզի մի շարք բնակավայրերում: Նախագահին ուղեկցում էին քաղաքական գործիչներ եւ մտավորականության ներկայացուցիչներ Ալվարդ Պետրոսյանը, Լյուդմիլա Հարությունյանը, Արթուր Բաղդասարյանը, Աղվան Վարդանյանը, Գառնիկ Իսագուլյանը: Եվ դա բնավ պատահական չէ. ՀՀ գործող նախագահին սատարում են մի շարք կուսակցություններ, շատ ու շատ մտավորականներ:

Առաջին հանդիպումն Այնթապ եւ Նոր Խարբերդ ավանների խաչմերուկում էր, մասնակցում էին ոչ միայն այս, այլեւ հարեւան բնակավայրերի բնակիչներ: ՀՀ նախագահի ընտրած «Աշխատենք միասին» կարգախոսին ի պատասխան հավաքի մասնակիցները պարզել էին իրենց կարգախոսը՝ «Կաշխատենք միասին»:

– Ես հավատում եմ Հայաստանի զարգացմանը, հավատում եմ ամեն հայի ցանկությանը՝ երկիրը շենացնելու համար,– ասաց Ռոբերտ Քոչարյանը:– Եվ ինձ անչափ ուրախացնում է ձեր այս կարգախոսը: Նշանակում է, մենք ճիշտ ճանապարհի վրա ենք, նշանակում է մենք կկարողանանք մեր երկիրը շենացնել: Շնորհակալություն ոչ միայն վստահության, այլեւ ձեր պատրաստակամության համար:

Իհարկե, երեւանամերձ այս բնակավայրերն ունեն սոցիալական դեռեւս չլուծված հարցեր, սակայն միասնական ջանքերով շատ կարճ ժամանակում կարելի է բոլոր հարցերը լուծել:

Հանդիպման երկրորդ տեղում՝ Մասիս քաղաքում Ռոբերտ Քոչարյանը դժվարությամբ էր առաջ գնում: Ոչ միայն ցանկությունների, խնդրանքների, ինչու չէ, նաեւ որոշ իշխանավորների սխալ վերաբերմունքից բողոքելու համար էին մարդիկ կանգնել, այլեւ՝ վստահություն եւ համակրություններ արտահայտելու: Համաշխարհային երկրորդ, աֆղանական պատերազմի եւ արցախյան հերոսամարտի ժամանակ ծանր կորուստներ կրած, հարազատներ կորցրած 75-ամյա Մարիամ Ավետիսյանն ընտրելու է Ռոբերտ Քոչարյանին, որովհետեւ...

Տես էջ 2

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Մոսկվան Թբիլիսիին հորդորում է բացել Հայաստան եկող երկաթուղին

Ռուսաստանը կոչ է արել Վրաստանին համատեղ ուժերով վերականգնել վերջինիս տարածքով Հայաստանը Ռուսաստանին միացնող երկաթուղին:

Նման առաջարկությամբ, ըստ Ինտերֆաքս գործակալության, երեկ հանդես է եկել ՌԴ փոխվարչապետ Վիկտոր Խրիստենկոն չորսօրյա այցով Մոսկվայում գտնվող Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեի հետ հանդիպման ժամանակ:

Այս խնդրին անդրադարձ է եղել, երբ տկն Բուրջանաձեն ռուսաստանյան բարձրաստիճան պաշտոնյային փոխանցել է իր երկրի դժգոհությունն ու մտահոգությունը վերոհիշյալ երկաթուղու Սոչի-Սուխում հատվածի վերագործարկման կապակցությամբ:

Ռուսաստանի փոխվարչապետն էլ առաջարկել է, թե այդ փաստը դժգոհության առիթի վերածելու փոխարեն կարելի է մտածել երկաթուղու ամբողջական վերականգնման մասին:

Ռուսաստանի հետ մեր երկրի ցամաքային կապն ապահովող այս երկաթգիծը չի գործում 1992-ից՝ վրաց-աբխազական հակամարտության պատճառով: Եվ դեռ 1994-ին ԱՊՀ անդամ երկրներն ընդունել են երկաթուղին վերականգնելու որոշում, համաձայն որի ծրագրի իրագործումը բաշխվել էր Ռուսաստանի (30 տոկոսով), Վրաստանի (40 տոկոսով) եւ Հայաստանի (դարձյալ 30 տոկոսով) միջեւ:

Պաշտոնական Թբիլիսին սակայն շարունակում է հայտարարել, թե աբխազական այդ երկաթգծի վերաբացումը հնարավոր է միայն վրաց-աբխազական հակամարտության լուծումից հետո:

Իրաքցի գիտնականները մերժում են տեսուչներին հարցազրույց տալ

Երեկ իրաքյան իշխանություններին ուղղված Մ. Նահանգների ամբաստանությունները նոր սաստկացում արձանագրեցին, երբ հայտնի դարձավ, որ իրաքցի գիտնականները մերժում են հարցազրույց տալ ՄԱԿ-ի տեսչական խմբին: Վաշինգտոնի խոսնակները, հիշեցնելով այդ կապակցությամբ ՄԱԿ-ի թիվ 1441 որոշումը, գիտնականների խոսելուց հրաժարվելու մեղքը բարդում են իրաքյան իշխանությունների վրա եւ պնդում, որ վերջիններս գիտնականներին սպառնացել են սպանել, եթե նրանք համաձայնեն հարցազրույց տալ: Բոլորովին այլ բացատրություն են տալիս Իրաքի պաշտոնական մարմինները: Վերջիններիս ասելով, իրաքցի գիտնականները պատրաստ են հարցազրույց տալ, եթե դրանց ներկա գտնվեն նաեւ իրաքցի ներկայացուցիչներ:

Սպիտակ տան բանբեր Արի Ֆլեյշերի ասելով, այս հարցը բանակցության առարկա չի կարող լինել: Ամեն անցնող օր առավել մոտեցնում է պատերազմը:

Հանդիպում Գերմանիայի դեսպանի հետ

Հունվարի 24-ին Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը եւ Հանրապետական վարչության փոխատենապետ Մեխակ Գեւորգյանը հանդիպել են Գերմանիայի Դաշնության դեսպան Հանս-Վուլֆ Բարթելսի հետ:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են երկուստեք հետաքրքրություն ներկայացնող հարցեր:

Հատուկ կարեւորվել են Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի վերջերս տեղի ունեցած պաշտոնական այցելության արդյունքները Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետություն, որը որակական նոր էջ է բացում հայ-գերմանական միջպետական հարաբերություններում:

Հովհարային անջատումներ չեն լինի

Հայաստանում առաջիկա օրերին չորսժամյա հովհարային անջատումների մասին մամուլում հրապարակված տեղեկատվությունը չի համապատասխանում իրականությանը: Այս մասին երեկ տեղեկացանք «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ընկերությունից: Ընկերության ներկայացուցիչը հայտնեց, որ էլեկտրաէներգիան սպառողներին կմատակարարվի նախկին ռեժիմով:

«Ալ Ղաիդայի» բջիջներ Իսպանիայում եւ Իտալիայում

Իսպանական եւ իտալական անվտանգության ուժերը խիստ բազմազբաղ են այս օրերին: Իսպանական ոստիկանությունը երեկ Կատալոնիայում ձերբակալեց 16 հոգու՝ բոլորն էլ ալժիրական ծագումով: Ձերբակալությանը հետեւեց խուզարկություն, որի արդյունքում հայտնաբերվեցին մեծ քանակությամբ պայթուցիկ եւ քիմիական նյութեր: Իրենց հերթին, դարձյալ երեկ, իտալական կարաբինավորները ձերբակալեցին մարոկկյան ծագումով 5 մարդու: Ագարակատանը, որտեղ տեղի ունեցավ նրանց ձերբակալությունը, հայտնաբերվել են պլաստիկ պայթուցիկներ, Լոնդոնի կենտրոնական մասի քարտեզներ, ինչպես նաեւ քիմիական նյութ: Քննչական խմբի կարծիքով, երկու երկրներում ձերբակալվածները սերտորեն կապված են բեն Լադենի «Ալ Ղաիդա» ահաբեկչական կազմակերպության հետ եւ մաս են կազմում եվրոպայում ահաբեկչական ընդհանուր ցանցի: Չի բացառվում նրանց անմիջական կապն անցյալ շաբաթ Լոնդոնում ձերբակալվածների հետ, որոնց մոտ հայտնաբերվել էր խիստ թունավոր նյութ՝ ռիցինիում:

Շեւարդնաձեն վատառողջության պատճառով հետաձգել է հանդիպումները

ԹԲԻԼԻՍԻ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 24-ին Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն աշխատանքի չի ներկայացել «վատ ինքնազգացողության պատճառով» եւ «անորոշ ժամանակով» հետաձգել մի շարք հանդիպումներ: Ինչպես հաղորդում է ՌԲԿ-ն՝ վկայակոչելով Վրաստանի Պետգրասենյակը, հետաձգվել են երկրի նախագահի ծրագրած բոլոր հանդիպումները: Չեղյալ են հայտարարվել կոնսուլտացիաները Անվտանգության խորհրդի անդամների հետ, որի նիստը պետք է կայանար հունվարի 26-ին՝ քննարկելու համար աբխազական խնդիրը եւ վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում ռուս խաղաղապահների մանդատի երկարացման հարցը:

ՇՎԵՅՑԱՐԻԱ

Դավոսում սկսվեց տնտեսական համաժողովը

Ամեն տարի Դավոսում (Շվեյցարիա) տեղի է ունենում տնտեսական ոչ պաշտոնական համաժողովը, որն առիթ է տալիս տարբեր երկրների պետերին եւ տնտեսական աշխարհի ներկայացուցիչներին ոչ պաշտոնական պայմաններում հանդիպել միմյանց եւ քննարկել երկկողմ կամ համաշխարհային կարեւորագույն խնդիրները, լսել մասնագետների կարծիքները: Այս տարվա համաժողովի գործնական աշխատանքները կսկսվեն այսօր: Ենթադրվում է, որ քննարկումների գլխավոր թեման կլինի Իրաքի դեմ սպասվող պատերազմը:

Մինչ այդ, նախորդ օրերին Դավոս ժամանած ղեկավարներին միացավ նաեւ Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը, որը լինելով սպորտի մեծ սիրահար, իր կեցության առաջին օրն անցկացրեց դահուկ քշելով: Կարելի է ասել, որ նա օրվա գլխավոր աստղն էր բոլոր լրագրողների եւ հեռուստախցիկների համար:

Երեկ աշխարհի մեկ այլ մասում՝

Բրազիլիայի Պորտո Ալեգրե ծովափում սկիզբ առավ համաշխարհային մի այլ համաժողով՝ Համաշխարհային սոցիալական ֆորումը, որն անցավ հակաամերիկյան, հակապատերազմական եւ գլոբալացման դեմ պայքարի կարգախոսների ներքո:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ նոր ակումբ՝ «Ծիծեռնակաբերդ»

Հայոց ցեղասպանությունը գրեթե մեկ դար խրվել-մնացել է պատմության կոկորդում: Մեկ դարից ավելի մենք խոսում ենք այս մասին, աշխարհը՝ երբեմն կիսատ-պռատ խոսում է, երբեմն կիսատ-պռատ լսում է: Աշխարհի ականջը բացելու համար շատ բան է արվում: Ու կազմակերպված, գիտական մեթոդներով ավելի շատ բան արվում է Հայաստանում՝ Հայոց ցեղասպանության ինստիտուտ-թանգարանում: Երեւանում երեկ բացվեց Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության «Ծիծեռնակաբերդ» ակումբը, որին անդամագրվեցին 11 նորագիրներ: Ընտրվեց ակումբի վարչություն (ատենապետ՝ Երանուհի Մարգարյան):

ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հրաչյա Կարապետյանը, Հանրապետության վարչության անդամներ, ինստիտուտ-թանգարանի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանը եւ Կարեն Կակոյանը խոսեցին ոչ միայն կուսակցության պատմության, այսօրվա կողմնորոշումների մասին, այլեւ անչափ կարեւորելով ակումբի անդամների գործունեությունը, հայտարարեցին, որ նախագահական առաջիկա ընտրությունների ժամանակ պաշտպանելու են Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունը: Դա բնավ պատահական չէ, որովհետեւ Ռոբերտ Քոչարյանը Հայաստանի Հանրապետության այն նախագահը եղավ, որ ամենաբարձրագույն՝ ՄԱԿ-ի ամբիոնից հայտարարեց Հայոց ցեղասպանության մասին, միջազգային հանրությանը կոչելով արդարամիտ գնահատել պատմական իրողությունները:

Կազմավորվեց ՀՌԱԿ նոր ակումբ, որը, հետեւելով կուսակցության գաղափարախոսությանը, հետեւողականորեն կշարունակի աշխարհին պարզաբանել այն, ինչ պետք է վաղուց աշխարհը հասկացած լիներ:

Մ. Ա.

ԱՍՈՒԼԻՍ

Արդարացնելով հնարավոր պարտությունը

Անկախությունից ի վեր երկրի նախագահի թերեւս ամենափորձառու թեկնածու Վազգեն Մանուկյանի նախընտրական շտաբի ղեկավար Ալեքսանդր Բուտաեւը համոզված է, որ թեեւ Ռոբերտ Քոչարյանն ունի որոշակի ռեյտինգ, այնուամենայնիվ, ընտրողների գերակշիռ մասն իրենց ձայները ԱԺՄ առաջնորդին են տալու: Եվ քանի որ նախագահի թեկնածուների մեջ Ռոբերտ Քոչարյանի համար միակ լուրջ մրցակիցը Վազգեն Մանուկյանն է, իշխանությունները ամեն կերպ փորձում են չեզոքացնել նրան: Իսկ իրենց թեկնածուի բարձր ռեյտինգի մասին, ըստ շտաբի ներկայացուցիչների, վկայում են եւ սեփական, եւ չեզոք կազմակերպությունների սոցիոլոգիական հարցումները: Ցավոք, չեզոք այդ կազմակերպությունների հետազոտության տվյալները ճշտել չենք կարող, քանի որ Ալեքսանդր Բուտաեւը հրաժարվում է նշել դրանց անունները, ասելով, թե իրենց այդ մասին ասել են ընկերական միջավայրում:

Սակայն հրավիրված մամլո ասուլիսի առիթը միայն այս մասին տեղեկացնելը չէր: Շտաբի քարոզչության պատասխանատու Անահիտ Ադոյանի խոսքով, հանրապետությունում վախի մթնոլորտ է տիրում, մարդիկ տեսախցիկի առաջ մի բան են ասում (որ Ռոբերտ Քոչարյանի օգտին են քվեարկելու), հետո՝ այլ: Անահիտ Ադոյանն ասում է նաեւ, որ թեկնածուների համար անհավասար քարոզչական պայմաններ են ստեղծված, իսկ Ալեքսանդր Բուտաեւն ավելացնում է, որ ԿԸՀ սահմանած քարոզարշավի ժամանակացույցի շրջանակներում Վազգեն Մանուկյանի տեսահոլովակները չեն տեղավորվում, եւ իրենք ստիպված են եղել վերամոնտաժել: Ընդհանրապես, Վազգեն Մանուկյանի նախընտրական շտաբի ներկայացուցիչներն ասում են, որ իրենց աշխատանքներին խոչընդոտում են, մասնավորապես, որ ԱԺՄ կառույցների համար տարածքներ գտնելը մեծ դժվարություն է, միեւնույն ժամանակ փաստեցին, որ հանրապետության բոլոր բնակավայրերում գրասենյակներ ունեն, 10-ն էլ՝ Երեւանում:

«Եթե Վազգեն Մանուկյանը ձայների քիչ տոկոս ստանա, դա մեր ազգի մինուսն է», ասում է Ալեքսանդր Բուտաեւը՝ միեւնույն ժամանակ համոզմունք հայտնելով, որ Վազգեն Մանուկյանը գալիք նախագահական ընտրություններում հաղթելու է, սակայն տվյալները կեղծվելու են: Մի խոսքով, երեկվա ասուլիսում տպավորություն էր, որ Վազգեն Մանուկյանի նախընտրական շտաբը գալիք ընտրություններն արդեն իսկ շփոթում է 1996-ի նախագահական ընտրությունների հետ, երբ Վազգեն Մանուկյանը ստացավ, ըստ ոչ պաշտոնական տվյալների, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի դեմ ձայների գերակշիռ մասը:

Մ. Ա.

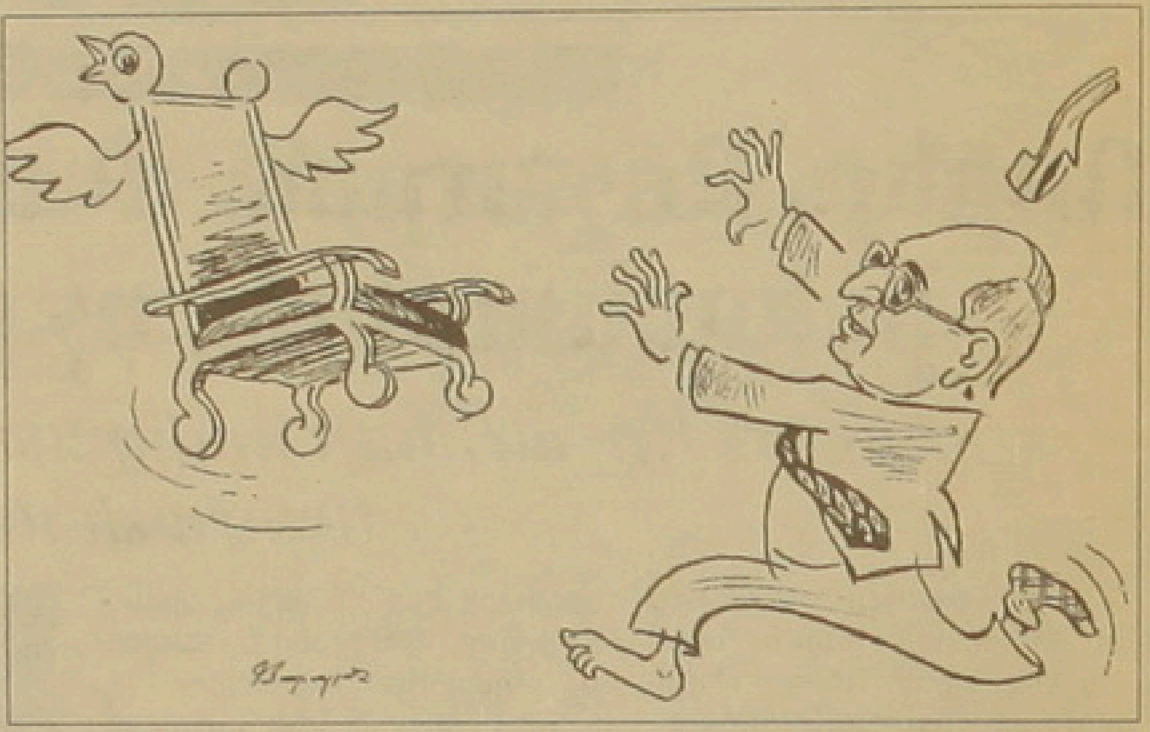

Ռոբերտ Քոչարյան. «Բարությամբ են գալիս իշխանության, ոչ թե չարությամբ»

Սկիզբը էջ 1

– Որովհետեւ, բալա ջան, նախագահ ջան, դու պատերազմ տեսած մարդ ես, դու լավ գիտես, թե խաղաղությունն ինչ թանկ բան է: Խաղաղ պահիր մեր երկիրը, բալա, դու կարող ես:

Մասիսի քաղաքապետ, Ռոբերտ Քոչարյանի նախընտրական շտաբի պետ Սաշիկ Հակոբյանը, սոցիոլոգ Լյուդմիլա Հարությունյանը, Մասիսի բժշկական կենտրոնի տնօրեն Անատոլի Գրիգորյանը, «Ազգային անվտանգություն» կուսակցության նախագահ Գառնիկ Իսագուլյանը, «Օրինաց երկիր» կուսակցության նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը հույս հայտնեցին, որ առաջագա նախագահական ընտրություններում ժողովուրդը վստահության քվե կտա Ռոբերտ Քոչարյանին, որովհետեւ առանց ցնցումների, խաղաղ, զարգացող երկիր է ուզում տեսնել:

– Եթե հիշում եք, 5 տարի առաջ այստեղ ոչ մի գործարան, ոչ մի ձեռնարկություն չէր աշխատում,– ասաց Ռոբերտ Քոչարյանը:– Այս ամենին եթե ավելացնենք, որ այստեղ, մոտակա բնակավայրերում որքան փախստականներ են տեղավորվել, ապա կարելի էր պատկերացնել իրավիճակը: Այստեղ արդեն առանձին ծրագրեր իրականացվել են, առաջագայում եւս բավական լուրջ ծրագրեր ունենք իրականացնելու: Միայն 20 դպրոց է վերանորոգվելու այս տարվա ընթացքում եւ կառուցվելու է 2 դպրոց: Մենք միայն գյուղատնտեսության ոլորտում տարբեր միջոցներից 5 տարվա ընթացքում ընդհանուր առմամբ ներդրել ենք 196 միլիարդ դրամ գումար: Եվս մեկ տվյալ հաղորդեմ. եթե 5 տարի առաջ արտահանվում էր 16 մլն դոլար արժողությամբ պատրաստի սննդամթերք, ապա 2002 թ. երկրից արտահանվել է 58 մլն դոլարի արտադրանք:

Նախագահի բերած այս թվական տեղեկությունն ասում է, որ բարեփոխումներ կան ու կլինեն երկրի տնտեսության բոլոր ճյուղերում:

Խոսելով իր նախընտրական ծրագրի մասին՝ Ռոբերտ Քոչարյանը նշեց, որ այդ ծրագիրը գրասենյակում չի գրվել: «Բազմաթիվ հանդիպումներ ենք ունեցել տեղերում, շատ ու շատ մարդկանց հետ ենք խոսել, ապա միայն կազմել ենք մեր ծրագիրը, որը ոչ միայն պետք է ցանկալի լինի, այլեւ իրականանալի»:

Խոր Վիրապ տանող խաչմերուկում, Փոքր Վեդի գյուղի մոտ չնախատեսված մի հանդիպում եղավ. գյուղացիները ուղղակի փակել էին մայրուղին՝ ՀՀ նախագահի հետ հանդիպելու համար: Կանգնեցին, զրուցեցին, ՀՀ նախագահին հյուրասիրեցին գյուղացիները: Եվ երբ մեկ բրդուճ ուտելուց հետո նախագահը շնորհակալությամբ հրաժարվեց, գյուղացիներից մեկն ասաց. «Կերեք, պարոն նախագահ, լավ աշխատող նախագահը լավ պիտի ուտի»:

Սուրենավանն Արարատի մարզի սահմանամերձ այն գյուղերից է, որը միայն լսելով չգիտի 20-րդ դարավերջի պատերազմի հետեւանքները: Այսօր էլ այստեղ կան դեռեւս չլուծված հարցեր. գյուղը խմելու ջուր չունի (մեկ դույլ ջուր ունենալու համար մարդիկ 10 դրամ գումար են վճարում ջուրը գյուղ բերողներին), գազիֆիկացում չկա, ճանապարհները բարձր որակի չեն: Սակայն մարդիկ սոսկ բողոքողներ ու դժգոհներ չեն: Գիտեն, որ իրենց գյուղը, իրենց երկիրը պիտի շինեն ժողովրդին ու երկիրը սիրող, պարտաճանաչ, խստապահանջ, աշխատող նախագահի գլխավորությամբ: Այս միտքն էր նաեւ Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքում:

PHOTOLURE

– Ես համոզված եմ,– ասաց նա,– որ իշխանության չեն գալիս չարությամբ, այլ՝ բարությամբ, սիրով: Մեզանից ամեն մեկը պետք է սիրի այս երկիրն ամբողջությամբ, այս երկրի ամեն բնակչին առանձին-առանձին, այս երկրի ցավն էլ իրենը համարի: Միայն այս պարագայում մենք կկարողանանք վստահ նայել մեր վաղվա օրվան:

Արարատ քաղաքում ընտրողների հետ հանդիպման ժամանակ գրող, հրապարակախոս Ալվարդ Պետրոսյանն ասաց.

– Մենք դաժան, դժվար ժամանակներ ապրեցինք: Բայց այս երկրի տերը կրկին մենք ենք, որովհետեւ հիշողություն ունենք, եւ այդ հիշողությունը մեզ պարտադրում է ճիշտ ընտրություն կատարել:

Երկրի նախագահին սիրել-չսիրելու խնդիր չպիտի ունենանք: Նրան հավատալ է պետք: Այս հավատի արտահայտությունը կար նաեւ Արարատի ոսկու կորզման ֆաբրիկայում, Ավշարում, Ոսկետափում, Նոր Ուղիում հանդիպումների ժամանակ:

ՀՀ գործող նախագահ, ՀՀ նախագահի թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանի այս այցն էլ ավարտվեց: Ամեն ինչ ասվեց, ամեն ինչ: Արարատ քաղաքում հավաքի ժամանակ արտահերթ խոսելու իրավունք խնդրած հողագործ Գալուստ Հովհաննիսյանի ասածի համաձայն՝ «մեր նախագահի մասին եւ լավն ասացինք, եւ թերացումները նշեցինք: Բայց ամենակարեւորն այն է, որ մենք հավատում ենք նրան»:

Ժողովուրդը հավատում է Ռոբերտ Քոչարյանին, հավատում է, բայց նաեւ պարտավորեցնում: Ելույթ ունեցողներից մեկը նախագահին պարտադրեց. «Քեզ ենք ընտրելու, Քոչարյան ջան, բայց էդ բոլոր սանիք-մանիքները պիտի վերացնես»: Նախագահը խոստացավ:

ՌԵՊԼԻԿ ԳՅՈՒՄՐԻԻՑ

Որպես գովազդ՝ սնանկ է

Հարգարժան Վազգեն Մանուկյան,

Քաղաքական գովազդի համար ընտրել աղբանոցը, իրեն հարգող ոչ մի գործիչ թույլ չէր տա, այն էլ մի տարածաշրջանում, ուր վերջին երկու տարիներին աննախադեպ առաջընթաց է գրանցվել:

Լավ, Դուք այդ առաջընթացը չեք ուզում տեսնել: Գուցե ավելի շուտ մինչեւ ընտրարշավը տեսած լինեիք այդ մի քանի մարդուն, որոնք, ի դեպ, բոլորն էլ Բուլվարային թաղամասում բնակարաններ ունեն, եւ այդ մարդիկ իրենք են իրենց համար որդեգրել «աղբանոցային արքաների» մասնագիտությունը:

Իմ խորին համոզմամբ, Ձեր ընտրած ռազմավարությունն ընդդեմ Գյումրու սնանկ է, որովհետեւ տարածաշրջանը չի կարող մատնանշել գոնե մեկ փոքրիկ ներդրում Ձեր կողմից, Ձեր պաշտոնավարած եւ չպաշտոնավարած ժամանակահատվածում:

Ձեր քաղաքական գովազդը՝ հեռարձակված հանրային հեռուստատեսությամբ ակամա Գյումրու ընտրողներին հիշեցնում է, ու թե նախորդ, թե ներկա ընտրապայքարում Գյումրին Ձեզ համար ընդամենը խայծ է մնում:

Հիշեցնեմ մի փոքրիկ տող, որը Դուք արտաբերել եք նախորդ ընտրապայքարում՝ Գյումրին թողնելուց անմիջապես հետո. «...Հիմա գնալու ենք քաղաք (նկատի ունեք Երեւանը- Հ. Մ.) ազդանշաններն անջատած, լույսերն անջատած, առանց խուլիգանության: Այն, ինչ կարելի է այստեղ (նկատի ունեք Գյումրին), քաղաքում չի կարելի» (մեջբերումը՝ տեսաժապավենից):

ՆԱԹԵՐ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Հ. Գ. Եթե ուզում եք, որ առավել հանգամանորեն ներկայացնեք Ձեր վերաբերմունքն աղետի գոտու հանդեպ, Ձեր վարչապետության շրջանում, ապա կարող եք հրապարակել այն ծախսերի ու գումարների ցանկը, որոնք կատարվել են երկրաշարժից տուժածներին իբրեւ օգնություն ստացված գումարների հաշվին: Նաեւ խորհուրդ ենք տալիս հաջորդ տեսահոլովակի համար այլ աղբանոց ընտրել՝ առավել հարուստ ու շքեղ:

Սաստիկ սառնամանիք Ախալցխայում

ԱԽԱԼՑԽԱ, 24 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ուսումնական գործընթացը Ախալցխայի շրջանի դպրոցներում հետաձգվել է մինչեւ փետրվարի 3-ը: Ինչպես «Կավկազպրեսին» հայտնել է Սամցխե-Ջավախքի նահանգապետ Թեմուր Մոսիաշվիլին, տեղի իշխանությունները ստիպված են եղել այդ քայլին դիմել ուժեղ ցրտերի պատճառով, որ հաստատվել են շրջանում: Գիշերվա ժամերին սառնամանիքը հասնում է -25 աստիճանի: Ինչպես ասել է Մոսիաշվիլին, վերջին երկու օրերին եղանակը փոքր-ինչ փոխվել է եւ ավելի տաքացել: «Եթե այդ միտումը պահպանվի, ապա մենք կկարողանանք փետրվարի 3-ից վերսկսել ուսուցումը»,- նշել է նա:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Անդրադառնալով 2002 թ. ցուցանիշներին, կառավարության ներկայացրած հաշվետվությանը հաջորդող լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ, տրանսպորտի եւ կապի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանը առաջինն անդրադարձավ երկաթուղու գործունեությանը։ Անցյալ տարի ավելացել են դրա ուղեւորաբեռնափոխադրումների ծավալները եւ շահույթը։ Ուղեւորափոխադրումներն ավելացել են 7 տոկոսով, բեռնափոխադրումները 44 տոկոսով (ներքին բեռնափոխադրումները 138 տոկոսով)։

Նախարարը նորից դժգոհեց «Արմենտելից»

Ճանապարհաշինության ոլորտում Համաշխարհային բանկի վարկային ծրագրով սկսել են կառուցվել մի քանի կարեւոր ճանապարհներ՝ Սելիմի լեռնանցքը, Սեւան-Մարտունի-Վարդենիս, Գյումրի-Սպիտակ եւ այլն, վերանորոգվել են մի շարք այլ ճանապարհներ 170 կմ ընդհանուր երկարությամբ։

Կապի եւ տեղեկատվայնացման ոլորտում ապահովվել է հանրային հեռուստատեսության սփռումը հանրապետության 24 գյուղերում։ Եվս 33-ում հնարավորություն կունենան հանրայինը դիտել 2003 թ.։ Նախարարը հերթական անգամ իր դժգոհությունը հայտնեց կապի ոլորտից՝ բջջային, ինտերնետ, լարային հեռախոսակապ։ «Արմենտելը» չի կատարել նաեւ գյուղական բնակավայրերը հեռախոսակապով ապահովելու իր պարտավորությունը։ Դեռեւս 240 գյուղեր ապահոված չեն թեկուզ մեկ հեռախոսով։ Բջջային ցանցի բարելավման ուղղությամբ «Արմենտելը» պարտավորվել է նոր կայաններ տեղադրել Երեւանում եւ Հայաստանի այլ վայրերում։

Անդրանիկ Մանուկյանը կարեւորեց արտաքին կապերի բնագավառում ունեցած հաջողությունները։ Մասնավորապես տրանսպորտի նախարարների եվրոպական կոնֆերանսի նախարարական նիստում պայմանավորվածություն է ձեռք բերել Հայաստանի այդ կառույցին անդամակցության մասին։ Դա տեղի կունենա 2003 թ. ապրիլին։ Ադրբեջանը պարտավորվել է չխոչընդոտել։ Հայաստանն էլ իր հերթին պարտավորվել է չխոչընդոտել Ադրբեջանի մուտքն Ավիացիայի միջազգային կազմակերպություն։ Այնուհետեւ Հայաստանը հայտ է ներկայացրել եւ դրական պատասխան ստացել «Հյուսիս-հարավ» միջազգային միջանցքին միանալու համար։ Դա հնարավորություն կտա, վրացական նավահանգիստներից բացի, օգտագործել Իրանի հնարավորությունները մեր բեռնափոխադրումներն իրականացնելիս։ Տրանսպորտի եւ կապի նախարարը կարեւորեց Քաջարան-Մեղրի թունելի շինարարության տեխնիկատնտեսական հիմնավորման մշակումը։ Այդ թունելի շինարարությունը կարժենա 40 մլն դոլար, որի կեսը պետք է տրամադրի հայկական, կեսը՝ իրանական կողմը։

Սոցիալական ապահովության նախարար Ռազմիկ Մարտիրոսյանի եւ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամի նախագահ Ֆրունզիկ Մուշեղյանի ելույթներում անդրադարձ կատարվեց սոցիալական համակարգում անցյալ տարվա ընթացքում իրականացված միջոցառումներին։ Մասնավորապես սոցհիմնադրամի նախագահի հաշվետվության մեջ նշվեց անցյալ տարվա ընթացքում եւ նոր տարվա սկզբին կենսաթոշակների 2 անգամ բարձրացումը։ Հոկտեմբերի 1-ից աշխատանքային ստաժի համար տրվող հավելման չափը 60 դրամի փոխարեն դարձավ 80 դրամ, իսկ հունվարի 1-ից՝ 100 դրամ։ Հայաստանում միջին կենսաթոշակի չափը հասավ 6600 դրամի։ Անցյալ տարվա ընթացքում մարվել է նաեւ տարեսկզբին առկա 660 մլն դրամի կենսաթոշակային պարտքը, իսկ ապրիլից անցում է կատարվել ընթացիկ վճարումների։

Հիմնադրամի կողմից աշխատանքներ են տարվել նաեւ հիմնադրամում չգրանցված, սոցիալական վճարումներ չկատարած տնտեսվարող սուբյեկտների հայտնաբերման եւ գրանցման ուղղությամբ։ Գրանցվել են 736 ընկերություն եւ 923 անհատ ձեռնարկատեր։

Դեռեւս չլուծված է մնում ապառքների խնդիրը։ Շուրջ 10 մլրդ դրամ կազմող ապառքներից 1,8 մլրդ դրամը 2002 թ. մարվել է, սակայն այդ ժամանակահատվածում առաջացել է եւս 2,8 մլրդ դրամ ապառք։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ա. Գեղամյանը բոյկոտում է «Հայլուրը»

Հանրապետության նախագահի թեկնածու Արտաշես Գեղամյանի ընտրական շտաբը հաղորդում է, որ «սկսած սույն թվականի հունվարի 24-ից, պաշտոնապես բոյկոտում է Հանրային հեռուստատեսության «Հայլուր» ծրագիրը եւ դադարեցնում նրա հետ լրատվական համագործակցությունը։ Նախագահի թեկնածու Ա. Գեղամյանի նախընտրական շտաբի սույն որոշումը պայմանավորված է «Հայլուր» ծրագրի՝ թեկնածուներից մեկի՝ գործող նախագահի ընտրարշավի ակնհայտ, կողմնակալ լուսաբանման, ընդդիմադիրների հաղորդումների միտումնավոր աղավաղման եւ ձեւական հավասարության մթնոլորտ ստեղծելու առթիվ»։

Լրագրողը թշնամանքի մթնոլորտ է ստեղծում

Այս էլ որերորդ անգամ «Հայկական ժամանակ» թերթի լրագրող Լուսինեն, օգտվելով ստահոդ աղբյուրներից, թիվ 11 դպրոցի մասին գրում է անպատասխանատու հոդվածներ։ Դպրոցի կոլեկտիվը նվիրյալ, լուրջ կոլեկտիվ է եւ, բնական է, կպաշտպանի լուրջ, նվիրյալ նախագահի թեկնածությունը։ Ուսուցիչ լինելուց առաջ մեզանից յուրաքանչյուրը քաղաքացի է եւ, բնական է, մտահոգվում է, թե ո՞վ պետք է լինի մեր երկրի ղեկավարը։ Մենք չենք թաքցնում մեր կարծիքը եւ բարձրաձայն ասում ենք. «Մենք սիրում ենք Ձեզ, հարգարժան Ռ. Քոչարյան եւ մեր երեխաների վաղվա օրը կապում ենք Ձեզ հետ»։

Լրագրող Լուսինեի հոդվածից հետո դասի ժամանակ դրսից քարկոծվեցին մեր դպրոցի պատուհանները, մեզ անհայտ, բոլորիս հասկանալի՝ ում ձեռքերով։

Դպրոցը չի զբաղվում քաղաքականությամբ, բայց մեզանից յուրաքանչյուրն ունի ընտրելու իրավունք։

ՌՈՒԶԱՆ ԱԶԻԶՅԱՆ
Թիվ 11 դպրոցի տնօրեն

ԵԱՀԿ դիտորդները դեռ շատ հարցեր ունեն պարզելու

ՀՀ նախագահական ընտրությունների քարոզարշավի մեկնարկման հետ այստեղ իր աշխատանքները սկսեց ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելությունը՝ քսանհինգ փորձագետների մասնակցությամբ։ Դիտորդների՝ մեր երկրում ծավալած գործունեության մանրամասները ներկայացնում է նրանց ղեկավար Պիտեր Այքերը։

– Ունե՞ք արդեն որոշակի դիտարկումներ նախընտրական շրջանի վերաբերյալ։

– Դեռ մեկ շաբաթից էլ քիչ է, ինչ հաստատվել ենք այստեղ, այնպես որ վաղ է եզրակացությունների համար։ Բայց ակնկալում ենք ամենաակտիվ կերպով հանդիպումներ անցկացնել նախագահի թեկնածուների, քաղաքական ուժերի, հասարակական կազմակերպությունների, ԶԼՄ-ների, իշխանությունների ներկայացուցիչների հետ։ Մեր քսանհինգ միջազգային փորձագետներից տասնվեցն արդեն գործուղվել են Հայաստանի տարածքով մեկ։ Շատ հետաքրքրական է, եւ շատ հարցեր կան, որոնք պիտի պարզվեն։

– Հատկապես ի՞նչ հարցեր եք պատրաստվում քննարկել նախագահի թեկնածուների հետ։

– Առաջին հերթին կամենում ենք լսել, թե բավարարվա՞ծ են նրանք գործող Ընտրական օրենսգրքով։ Պիտի պարզենք, թե կարողանո՞ւմ են նրանք ազատորեն անցկացնել իրենց քարոզարշավը, թե՞ խոչընդոտների են հանդիպում պետական մարմիններից, թե արդյոք ԶԼՄ-ների առումով ապահովվո՞ւմ են հավասար մատչելիության պայմաններ։

– Ի՞նչ սկզբունքներով եք ուսումնասիրելու ԶԼՄ-ների՝ նախագահական ընտրությունների քարոզարշավի լուսաբանման օբյեկտիվությունը։

– Դրա համար մենք ունենք հատուկ խումբ, որը պիտի դիտի խնդրին առնչվող բոլոր հեռուստահաղորդումները բոլոր հեռուստաալիքներով։ Ժամանակացույցով հետեւելու ենք, թե յուրաքանչյուր թեկնածուի որքան եթերաժամանակ է հատկացված։ Հետեւելու ենք նաեւ հիմնական թերթերին։ Եվ անցկացնելու ենք քանակական ու որակական վերլուծություն։

Պիտի գնահատենք, թե այս կամ այն թեկնածուի մասին տրված տեղեկատվությունը բացասակա՞ն է, դրակա՞ն, թե՞ չեզոք։ ԶԼՄ-ներն ապահովո՞ւմ են լիարժեք տեղեկատվություն ընտրողների համար՝ կողմնորոշվելու եւ ընտրություն կատարելու առումով։ Հետաքրքրված ենք նաեւ, թե արդյոք լրատվամիջոցների ու լրագրողների հանդեպ ճնշում գործադրվո՞ւմ է։

– Կարծո՞ւմ եք, որ որեւէ երկրում, անկախ ժողովրդավարության չափից, գործող նախագահը մյուս թեկնածուների հանդեպ առավելություն ունի։

– Դա շատ երկրներում հանդիպող երեւույթ է եւ բնական։ Միշտ էլ նախագահները փորձում են վերընտրվել։ Եվ կան, իհարկե, որոշ պարզ առավելություններ։ Ասենք նրա անունը հասարակությանն ավելի շատ է հայտնի, քան մյուս թեկնածուներինը։ Սա օրինաչափ է։ Բայց պրոբլեմ է ստեղծվում այն դեպքում, երբ գործող նախագահն ընտրապայքարի ընթացքում գործի է դնում պետական ռեսուրսները։

– Ինչպե՞ս եք գնահատում մեր երկրում անցկացված նախորդ ընտրությունները։

– Մեր առաքելությունն աշխատել է այստեղ նաեւ 1998-ի նախագահական եւ 1999-ի խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ։

1998-ի ընտրությունները չէին համապատասխանում ժողովրդավարության միջազգային չափանիշներին։ 1999-ին որոշակի բարելավում արձանագրվեց, բայց դեռ կա բարելավման կարիք ընտրական գործընթացներում։

Լ. Գ.

ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ ԳԻՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻՆ

Գիտական ներուժը պահպանելու նվիրումով

Ամուր պետություն ստեղծելու գրավականն, անշուշտ, գիտության առաջատար ճյուղերի զարգացումն է։ Հետխորհրդային շրջանում, դժբախտաբար, Հայաստանի իշխանավորներն ընտրեցին գիտության փլուզման ճանապարհը, որի դառը պտուղներն այսօր ճաշակում է մեր հասարակությունը։ Իսկ գիտական մեծ պոտենցիալ ունեցող տարբեր բնագավառների հմուտ մասնագետները շարունակում են մի կերպ ապրեցնել գիտությունը՝ օգտվելով հիմնականում օտարերկրյա եւ ազգային դրամաշնորհային ծրագրերից։

Արդեն երրորդ տարին է, որ գործում է Մ. Նահանգների «Հայ օգնության ֆոնդի» շրջանակներում ստեղծված «Գիտության եւ կրթության հայկական ազգային հիմնադրամը», որի նպատակը Հայաստանից գիտական մտքի ու ներուժի արտահոսքը կանխելն ու գիտահետազոտական աշխատանքներով զբաղվելու համար անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծելն է։ Մինչ օրս հիմնադրամը ֆինանսավորել է մոտ 50 գիտական թեմաներ՝ յուրաքանչյուրի համար սահմանելով 5000 ԱՄՆ դոլար մրցանակ։ Ուրախալի է, որ տարեցտարի ավելանում է ՀՕՖ-ի գիտական դրամաշնորհների ծրագրով հայտ ներկայացնողների թիվը. եթե 2001 թվականին հայտ էին ներկայացրել 80 գիտնականներ ու գիտական խմբեր, ապա այս տարի դրանց թիվը հասավ 293-ի, որոնց մեջ գերակշռող թիվ են կազմում ճարտարագիտության եւ բնական գիտությունների մասնագետները։

Ներկայացված թեմաները փորձագիտական քննության ենթարկելու մեծ աշխատանք իրականացրեց Նյու Յորքի Քորնել համալսարանի պրոֆ. Երվանդ Թերզյանը՝ դրանում ընդգրկելով եվրոպական եւ ամերիկյան 60 նշանավոր գիտնականների։ Առանձնացվեցին նյութական սատարման արժանի 50 թեմաներ, սակայն ֆինանսական հնարավորությունից ելնելով՝ հիմնադրամի գործադիր հանձնախումբը հաստատեց դրանցից միայն 27-ը։ ՀՕՖ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի տնօրեն Գրիգոր Թաթուլյանը երեկ ԳԱ ակադեմիայի դահլիճ էր հրավիրել հաստատված թեմաների հեղինակներին, որոնց շնորհավորանքի խոսքեր հղեցին ԳԱ ակադեմիայի նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանը, ՀՕՖ-ի գործադիր տնօրեն Սիմոնեզնիկ Բալյանը, գիտության եւ կրթության նախարար Լեւոն Մկրտչյանը, ԳԱԱ արեւելագիտության ինստիտուտի տնօրեն Նիկոլայ Հովհաննիսյանը եւ այլք։

Ֆադեյ Սարգսյանն իր խոսքում շեշտեց, որ Հայաստանը պետք է առաջ գնա գիտական մշակումների հիման վրա փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման ճանապարհով, որն էլ պարտադրում է գիտության հանդեպ հոգատար եւ առանձնահատուկ վերաբերմունք։ Խոսելով երկրի հետագա զարգացման համար գիտական աշխատանքների կարեւորության մասին, պրն Բալյանը ցավով նշեց, որ դրանց արդյունավետությունը երեւում է մի քանի տարի անց, որով էլ հաճախ պայմանավորված են ֆինանսավորման դժվարությունները։

Կրթության նախարարը փաստեց, որ հայաստանցի գիտնականները տարեցտարի ավելի են հաստատում իրենց գիտական կարգն աշխարհում, որի մասին է վկայում միայն 2002 թ. ընթացքում 5,5 միլիոն դոլար արժողությամբ ծրագրեր շահելու փաստը։ Նիկոլայ Հովհաննիսյանը խիստ ոգեւորիչ երեւույթ համարեց հայտ ներկայացնողների թռիչքային աճը։ Նա առաջարկեց ընդլայնել հայագիտական թեմաները, քանի որ այս տարի հաստատվել է դրանցից միայն մեկը։ Իսկ երկրորդ անգամ դրամաշնորհի արժանացած ֆիզիկոս Արամ Պետրոսյանը նշեց, որ թեպետ գումարը մեծ չէ, սակայն բավական է աշխատելու համար եւ հնարավորություն է տալիս հետագայում այլ հիմնադրամների դիմելու։ Հուսանք, որ տարեցտարի կաճի ոչ միայն հայ ներկայացնողների թիվը, այլեւ ասպարեզ կգան հայոց գիտությունը հովանավորող նոր հիմնադրամներ։

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Արտավազդ Փելեշյանը 37 ռոպեների սահմաններում

Կինոռեժիսոր Արտավազդ Փելեշյանի մասին առայժմ ոչինչ չի ասվել, նա դեռեւս մնում է չգնահատված, այսպիսի խոսքեր են հնչում «37 ռոպե Արտավազդ Փելեշյանի մասին»՝ «Երեւան» կինոստուդիայում Տիգրան Խզմալյանի նկարահանած այս տարվա անդրանիկ ֆիլմում, որ երեկ ցուցադրվեց «Ինտերնյուս» գործակալության սրահում՝ սակավաթիվ լրագրողների համար։ Ֆիլմը ներկայացնող իր խոսքում ռեժիսոր Տիգրան Խզմալյանը ցավով նկատեց, որ մեզանում դեռեւս չկա ֆիլմերը լրագրողներին ցուցադրելու սովորույթ, ինչն իրենք փորձում են դարձնել ավանդույթ։ Իր հրավիրած երկու տասնյակ լրատվամիջոցներից շատ քչերն էին ներկա ֆիլմի ցուցադրությանը, շատերը պարզապես տեղյակ էլ չէին Արտավազդ Փելեշյանի մասին։

Նորավարտ ֆիլմի ցուցադրությունը ռուսերենով էր, թարգմանվելու է նաեւ հայերեն՝ հայկական եթերի եւ անգլերեն՝ փառատոների համար։ Տիգրան Խզմալյանը նկատեց, որ վերջին 5 տարիների ընթացքում «Երեւան» կինոստուդիայի ֆիլմերի ճակատագրերը նույնն են, ուղարկվում են մասնակցության արտասահմանյան փառատոներ, իսկ այստեղ ցուցադրություններ չեն լինում, եւ մամուլն էլ գրեթե չի անդրադառնում։

Ֆիլմի 37 ռոպեներում ժամանակը խտացված է, խոսքի հագեցվածությամբ եւ ընդգրկումի խորությամբ ռեժիսորը կարողացել է ստեղծել խոհուն ու ներհայող արվեստագետի կերպարը՝ ընդգծված անհատականությամբ՝ մտածողության, աշխարհայացքային, կենսակերպի։ Փելեշյանին ներկայացնող տարբեր ազգությունների արվեստագետներ բացահայտում են ստեղծագործողի էության ամենանուրբ ու թաքուն շերտերը, հայացքը՝ փիլիսոփայաբար ուղղված կյանքին, այն կյանքին, որի ամենասովորական փաստը ռեժիսորը դարձնում է արվեստ։

Ֆիլմում հնչող խոսքը տարբերաբար ընդհատող Փելեշյանի ֆիլմերի դրվագները դրամատիզմ են հաղորդում կինոնկարին, ուր կյանքը բացահայտվում է ներքին ապրումների գերլարված պրկումներով։

Այս 37 ռոպեն Փելեշյանի դիմանկարի փորձ է եւ ամենաանտեղյակին իսկ շատ բան կարող է ասել թեկուզ Փելեշյանի աննկարագրելի, զինաթափող քնքշությամբ ու տխրությամբ զարմանալիորեն մեղմ հայացքը...

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Մարդկային հասարակության պատմության մեջ իրենց հետքը թողած անհատները ինչ-որ արտակարգ ծնունդներ չեն եղել, գերբնական հատկություններ չեն ունեցել։ Սովորական մարդիկ են եղել, երբեմն նույնիսկ՝ ոչնչով աչքի չընկնող քաղաքացիներ, մինչեւ որ իրադարձությունների զարգացումը նրանց առաջ է մղել դեպի հասարակական խոշոր խնդիրների լուծմանը մասնակից դառնալու, դրանց վրա իրենց ազդեցությունը գործելու աստղային ժամը։ Ահա ինչու հիմնավորված է թվում այն պնդումը, թե հասարակական ուժ դարձած ամեն մի անհատ իր ժամանակի հասարակական հարաբերությունների արգասիքն է։ Մի անվերապահ նախապայմանով՝ այդ անհատի անձնական հատկանիշներն ամենից ավելի պիտի համապատասխանեն նույն այդ հասարակական հարաբերությունների առաջադրած պահանջներին։

Այս հայեցակետից դիտարկելիս՝ Ռոբերտ Քոչարյանը, իբրեւ անհատ, արցախյան ազգային-ազատագրական շարժման նոր փուլի ծնունդն է, նրա «արգասիքը»։ Շարժումը առաջ քաշեց նրան, վեր բարձրացրեց մյուսներից, կարգեց իրեն առաջնորդ, որովհետեւ գուցե թե շատերի համար էլ անսպասելի՝ պարզվեց, որ Ստեփանակերտի մետաքսի կոմբինատի երբեմնի վարպետն ու կուսկոմիտեի քարտուղարը իր անձնական հատկանիշների բերումով՝ անձնական խիզախությամբ, ամենածանր պահին իսկ գլուխը չկորցնելու կարողությամբ, սթափ մտածողությամբ, սեփական ժողովրդի ազատագրության սրբազան գործին իր անսահման նվիրվածությամբ՝ ամենից ավելի էր համապատասխանում ժամանակի հասարակական պահանջներին։ Պատերազմը դաժան բան է, պատերազմում անարժանները, վախկոտները, պաշտոնամոլները շատ արագ փառազրկվում-հետ են մղվում՝ ասպարեզը զիջելով ոգով ուժեղներին։ Ի բարեբախտություն իրեն՝ պատերազմից հետո էլ նա կարողացավ արժանիորեն կրել խաղաղության փորձությունը, ապացուցեց ԼՂՀ վարչապետի, ապա եւ նախագահի պաշտոնում իր գտնվելու բարոյական իրավունքն ու անհրաժեշտությունը։ Եվ միանգամայն օրինաչափորեն, երբ Հայաստանում ծագել էր հերթական կառավարական ճգնաժամը եւ երբ ժողովրդի աչքում ինքն իրեն լիովին վարկաբեկված վարչախումբն այլեւս ի վիճակի չէր սեփական ուժերից առաջ քաշելու վարչապետի պաշտոնին քիչ թե շատ արժանի որեւէ թեկնածու, Քոչարյանին հրավիրեցին գլխավորելու Հայաստանի կառավարությունը։ Այնպես որ՝ Քոչարյանը հայաստանյան քաղաքական իրականության մեջ հայտնվեց ամենեւին էլ ոչ իր ցանկությամբ եւ ոչ անդրկուլիսային խարդավանքների, պալատական քծնանքների կամ այլ «հանգամանքների» բերումով։ Նրան Ստեփանակերտից հրավիրող վարչակազմը ձգտում էր Քոչարյանի բարձր հեղինակությամբ «մաքրագործել» սեփական արատավորված դեմքը, երկարաձգել իր քաղաքական հոգեվարքը։ Բայց այլեւս անհնար էր։ Ժողովրդից կատարելապես խորթացած վարչախմբին այլեւս ոչինչ փրկել չէր կարող, նույնիսկ՝ Քոչարյանը։ Մանավանդ պարզվեց, որ նոր վարչապետը շարունակում էր «դեմք» մնալ՝ չհրաժարվելով ՀՀՇ-ական վերնախավի ապականված բարքերին։ Չեմ կարող չհիշեցնել չափազանց բնորոշ մի «մանրուք». Քոչարյանը Հայաստանի միակ պետական պաշտոնյան էր, որ իր վարչապետության շրջանում հանդգնություն ունեցավ չմասնակցել կառավարող կուսակցության հերթական համագումարին, ուր նախագահը հաճոյախոսություններ էր շռայլում սեփական կուսակիցների հասցեին եւ ցուցադրաբար հենց այդ օրը մեկնեց հանրապետության շրջաններ... Եվ այժմ, երբ զանազան ՀՀՇ-ական երբեմնի «երեւելիներ» փրփուրը բերաններին փորձում են միամիտներին համոզել, թե իբր Քոչարյանը Հայաստանում իշխանության է եկել ոչ ավելի, ոչ պակաս՝ «դավադրության», անգամ՝ «պետական հեղաշրջման» ճանապարհով, ակամա ցանկություն է առաջանում հարցնելու՝ ինչի՞ վրա է ձեր հույսը, պարոնայք, ողջ ժողովրդի հիշողության կորստի՞։ Ո՞վ ամենից ավելի վարկաբեկեց ձեր իշխանությունը, եթե ոչ դուք ինքներդ՝ ձեր անհագուրդ ընչաքաղցությամբ, անպարագիծ կամայականություններով, Հայաստանի հետ Արցախի միավորման ձեր իսկ հռչակած «Միացում-միացում» կարգախոսից ձեր հրաժարվելով։ Քոչարյանն ընդամենը քաջություն ունեցավ հայրենասիրաբար տրամադրված մեր մյուս գործիչների հետ դեմ գնալու այդ կործանարար պարտվողական քաղաքականությանը, չվախեցավ ստանձնել երկրի ղեկավարությունը այն ժամանակվա բացառիկորեն ծանր պայմաններում, երբ միջազգային հանրության ճնշումների առաջ կապիտուլյացիայի դուռը պարզած նախկին նախագահը սեփական սարսափը փորձում էր փոխանցել ողջ ժողովրդին։ Ոչ միայն փորձում էր, այլեւ նույնիսկ իր հրաժարականի հայտարարության մեջ հուշում էր նույն այդ միջազգային հանրությանը, թե «Հայաստանում իշխանության է եկել պատերազմի կուսակցությունը», մի տեսակ կարծես հրահրելով, որ դրսից հաշիվ մաքրեն այդ «չարագույժ կուսակցության» հետ։ Միայն Աստծուն է հայտնի, թե Քոչարյանից ու երկրի նոր ղեկավարությունից որքա՜ն մեծ ջանքեր պահանջվեցին ու դեռ պահանջվում են՝ այս աշխարհի հզորներին վստահություն ներշնչելու, որ ընդամենը արդարացի եւ արժանապատիվ խաղաղություն է ուզում, պատրաստ է խելացի փոխզիջումների եւ դեմ է պատերազմի վերսկսման կոչերին, որ պարբերաբար հնչում են Ադրբեջանից։ Ըստ իս, այդ հզորները հիմա հիանալի հասկանում են մի ճշմարտություն, որ համառորեն չեն ուզում տեսնել ու հասկանալ մեր տնաբույծ քաղաքական այրերից շատերը՝ Արցախյան հակամարտության խնդրի խաղաղ կարգավորման հարցը Հայաստանի կողմից այսօր կարող է լուծել Քոչարյանը եւ միմիայն Քոչարյանը։ Ցանկացած այլ նախագահի ընտրության դեպքում գործընթացը դատապարտված է վերադառնալու նախասկզբնական կետին՝ այստեղից բխող նոր անվերջանալի հետեւանքներով։ Եվ դեռ շատ մեծ հարց է՝ մենք այդ նոր հետեւանքների ժամանակը ունե՞նք, թե՞ չունենք, կամ ամենայն պարագայում արդեն կարող ենք եւ... չունենալ։

Օբյեկտիվորեն գնահատելով Քոչարյան-անհատի մատուցած ծառայությունները մեր ժողովրդին, ամենեւին աչք չփակելով նրա իշխանության օրոք Հայաստանում տեղ գտած արատավոր երեւույթների՝ շարունակվող արտագաղթի, ժողովրդի մի զգալի մասի ծայրահեղ աղքատության, պետական չինովնիկների կաշառակերության, շարքային մարդու անպաշտպանության եւ այլ երեւույթների վրա, որոնք օրինական դժգոհությունների տեղիք են տալիս, ցանկանում եմ այժմ, նախագահական ընտրություններից առաջ, երբ դեռ հնարավոր չէ բացարձակ վստահությամբ ասել՝ Քոչարյանը կվերընտրվի՞, թե ոչ, ամենայն պատասխանատվությամբ հայտարարել՝ կգա ժամանակը, եւ մեր Պատմությունը գլխարկ կհանի Քոչարյանի առաջ։ Համոզված եմ, որ նա այսօր դեռ շատ ու շատ պետք է մեր պետությանն ու ժողովրդին։ Նրա հետ եմ կապում մեր երկրի կայունության, վերը նշված արատավոր երեւույթների հաղթահարման, տնտեսական վերափոխումների հեռանկարի, երկրում կարգ ու կանոն հաստատելու, ազնիվ գործարարության ծավալման, զանազան եւ դեռեւս անվերահսկելի «զոռբաների» կապերը քաշելու, վաղ թե ուշ ողջ ժողովրդի համար արժանավայել կենսապայմաններ, ապահով ու խաղաղ հայրենիք ստեղծելու իմ հույսերը առաջիկա 5 տարիներին։ Չեմ ուզում եւ պատշաճ չեմ համարում բացասական գնահատական տալ Քոչարյանի մրցակիցներին, նախագահության մեր մյուս թեկնածուներին։ Ամեն մեկն ունի իր արժանիքներն ու թերությունները, իր ընդունելի կամ անընդունելի գաղափարները, իր իրական կամ ֆանտաստիկ ծրագրերը։ Նրանցից շատերին Քոչարյանը զիջում է իր պերճախոսությամբ, կեցվածքներ ընդունելու, պարզ մարդկանց հաճոյանալու եւ «սիրտ մտնելու» ընդունակությամբ։ Ընդսմին, նրա բոլոր մրցակիցներն ազատ են ցանկացած խոստում տալու, իսկ թե դրանք որքանո՞վ կկատարվեն կամ չեն կատարվի՝ ապագայի հարց է։ Քոչարյանը, ի տարբերություն մրցակիցների, կանգնած է ոչ թե օդեղեն խոստումներ տալու, այլ՝ արդեն իսկ կատարվածի մասին հաշվետվություն ներկայացնելու անհրաժեշտության առաջ։ Եվ ժողովուրդը պիտի որոշի՝ ու՞մ հավատալ, նրա՞ն, ով արդեն իսկ երկիր կառավարելու հսկայական փորձ է կուտակել, մեծ ծրագրեր է իրականացրել ու նախանշել, վիթխարի աճ է ապրել՝ իբրեւ քաղաքական այր, թե՞ ուրիշների, որոնցից շատերը մինչ այժմ ոչնչով աչքի չեն ընկել, Քոչարյանի վաստակի 1 տոկոսն իսկ չունեն, փոխարենը՝ երեւելի հռետորներ են, հմուտ դերասաններ։ Խոսքի՞ն ենք հավատալու, թե՞ գործին։

Եվ՝ վերջինը։ Ես ամենեւին չեմ իդեալականացնում Քոչարյանին, գիտեմ ու տեսնում եմ նաեւ նրա մարդկային թուլություններն ու թերությունները, առիթներով խոսում ու գրում եմ այդ մասին։ Այսպես կոչված «պալատական լրագրողների» թվին չեմ պատկանում, պատշաճ առիթներով զանազան պալատներում անցկացվող քեֆ-ուրախությունների մասնակցելու հրավերներ չեմ ստանում, չեմ ուղեկցում նախագահին նրա ուղեւորությունների ժամանակ։ Անձամբ ծանոթ չեմ իրեն եւ ընդամենը 4 անգամ, իբրեւ լրագրող, առիթ եմ ունեցել նրան մոտիկից տեսնելու։ Քոչարյանի վերընտրվելու պարագայում զուտ անձնական որեւէ ակնկալիք չունեմ, այլոց նման որեւէ խոստում չեմ ստացել ոչ իրենից, ոչ իր կամ իր մրցակիցների նախընտրական շտաբներից։ Սակայն այս նախընտրական թոհուբոհում իմ բարոյական պարտքն եմ համարում հորդորել ժողովրդին՝ առաջիկա ընտրություններում ձայն տալ Քոչարյանի օգտին։ Քանզի խորապես համոզված եմ, որ այսօր մեր երկրի առջեւ կանգնած մարտահրավերներին դիմագրավելու համար մեզ ամենից ավելի հենց Քոչարյանն է պետք։ Չտանե՛նք երկիրը նոր ու անհայտ փորձությունների, թույլ չտանք, որ մեր ճակատագիրը դառնա որբի գլխի վրա վարսավիրություն սովորելու ձգտող զանազան հավակնոտ անձանց մրցահարթակ, մեր ընտրությունը կատարենք ոչ միայն եւ ոչ այնքան հանուն սրա կամ նրա «գեղեցիկ աչքերի», այլ՝ հանուն Հայաստանի Հանրապետությա՛ն։

Հանուն Հայաստանի Հանրապետության (4)

Ռոբերտ Քոչարյանի քաղաքական դիմանկարի ուրվագծեր

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ահաբեկչության շանտաժը՝ որպես փաստաբանի պրոֆեսիոնալիզմի դրսեւորում

Յունոշեւը գիտի՞, թե ում են սպանելու

Հունվարի 21-ին «Այբ-Ֆե» թերթին տված հարցազրույցում հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործության դատաքննության ընթացքում Արամ Սարգսյանի շահերի պաշտպան Օլեգ Յունոշեւը առանց դետալների մեջ ընկնելու ու ձեւակերպումներ փնտրելու, ուղղակիորեն հայտարարել է, թե Հայաստանում ահաբեկչությունները շարունակվելու են եւ հաջորդ սպանվողներից մեկը ես եմ լինելու։ Նրա խոսքով, ինձ չեն սպանի միայն այն դեպքում, եթե ես դատարանում, իր բառերով ասած, «ճշմարիտ» ցուցմունքներ տամ։ Ըստ էության, հիշյալ փաստաբանը դրանով ինձ շանտաժ-վերջնագիր է ներկայացնում՝ ըստ որի կամ պետք է հայտարարել այն, ինչ նա է ուզում, ինչքան էլ դա իրականության հետ կապ չունի, կամ էլ պատրաստվել ահաբեկչության զոհ դառնալուն։ Խոսք չկա՝ հետաքրքրական ընտրություն է առաջարկում. ընտրություն կատարել ահաբեկչի ու ահաբեկչության զոհի կարգավիճակների միջեւ։ Այսպիսի հույժ մարդասիրական երկընտրանք առաջարկելու համար երեւի շատ կարեւոր է ունենալ իրավաբանի դիպլոմ ու հատկապես փաստաբանի որակավորում։ Ի դեպ, ես անչափ զգացված եմ նաեւ պարոն փաստաբանի այն «շատ խելացի» դիտարկումներից, թե երբ իմաստ կա ինձ սպանելու, եւ երբ այդ սպանությունը կարելի է այլեւս իմաստազրկված համարել։

Հետաքրքիր կարելի է համարել նաեւ պարոն փաստաբանի այն վստահությունը, որով նա խոսում է հետագա սպանությունների անխուսափելիության մասին։ Ընդ որում՝ նա խոսում է ոչ թե ինչ-որ թեական հնարավորության, այլ ուղղակի ահաբեկչական ակտերի հետագա անխուսափելիության մասին։ Զարմանալի է։ Եղանակի տեսությունը, որ եղանակի տեսություն է, դարձյալ այդքան համոզվածությամբ չեն հրապարակում։ Ի դեպ, հետաքրքրական կլիներ այս առումով լսել հայաստանյան իրավապաշտպանների՝ իմ կողմից շատ հարգելի Վարդան Հարությունյանի, Ավետիք Իշխանյանի, Միքայել Դանիելյանի, մյուսների կարծիքը։ Սակայն կասկածում եմ, թե այն այս դեպքում կարող է հնչել։ Քանզի այս դեպքում գրանտի հոտ չի գալիս, իսկ մարդու կյանքի իրավունքն էլ, ինչպես ինքներդ եք հասկանում, մեր օրերում այնքան էլ անօտարելի չէ, որքան ասենք Եհովայի վկայի խղճի կամ զրպարտչական խոսքի ազատությունը։

Ինչեւէ։ Վերադառնալով ահաբեկչի ու ահաբեկչության զոհի կարգավիճակների միջեւ Յունոշեւի կողմից ինձ մեծահոգաբար առաջարկված ընտրությանը, ուզում եմ ի գիտություն ամեն տեսակ յունոշեւների ընդգծել, որ ես արդեն տվել եմ իմ ցուցմունքները նախաքննությանը եւ այդ առումով ավելացնելու բան չունեմ։ Առավել եւս, որ ես շատ անհամբեր եմ սպասում դատարանում իմ վկայակոչման հերթին, որպեսզի եւս մեկ անգամ, արդեն հրապարակայնորեն շարադրեմ դրանք եւ խնդրեմ դատարանին՝ մանրամասն քննարկել իմ հանդեպ նախաքննության ընթացքում տրված հայտնի ցուցմունքների համապատասխանությունը իրականությանը եւ դրանից ելնելով՝ իրավական հետեւանքներ առաջացնող որոշումներ ընդունել կամ այսպես կոչված «վկաներ» Նարինե Դիլբարյանի, Մարգարիտ Ստեփանյանի եւ Վիկտորյա Աբրահամյանի, կամ էլ իմ հանդեպ։ Քանզի կամ նրանք ճիշտ են ասում, եւ ես հանցագործ եմ, որին պետք է դատել, կամ էլ, ինչպես դա իրականության մեջ է եղել, նրանք ակնհայտ զրպարտչական ցուցմունքներ են տվել, որի համար պետք է օրենքով սահմանված պատասխանատվության ենթարկվեն եթե ոչ ինձ զրպարտելու, ապա առնվազն 27-ի ոճրագործության նախաքննության ընթացքը շեղելու համար։ Ի դեպ, դա պարտադրում են ոչ միայն հայաստանյան օրենքներն ու իմ ոտնահարված իրավունքները, այլ նաեւ 27-ի զոհերի հիշատակը։ Սա՝ ի գիտություն տարբեր տեսակի յունոշեւների։ Այդ առումով ինձ համար հասկանալի, բայց խիստ անընդունելի է մնում այն մոտեցումը, որ իրենց տուժողի ներկայացուցչի շահերի պաշտպան հռչակած մարդիկ առ այսօր, նախաքննության ավարտից հետո անցած արդեն 2.5 տարվա ընթացքում այդ հարցերով այդպես էլ շարունակում են չհետաքրքրվել։ Ինչո՞ւ դատավարության արդեն 2 տարիների ընթացքում այդպես էլ ոչ մի անգամ նրանց կողմից հարց կամ միջնորդություն չի հնչել իմ դեմ զրպարտչական ցուցմունքներ տված անձանց ցուցմունքների համապատասխանությունը իրականությանը ստուգելու նպատակահարմարության մասին։ Մինչդեռ չեն զլանում անընդհատ իմ հասցեին կասկածներ սերմանել մշուշապատ ու անհիմն հայտարարություններով, որոնցում խոսում են բացառապես, իրենց բառերով ասած՝ «սեփական տպավորությունների» մասին, չհիշատակելով այդ տպավորությունը հիմնավորող եւ ոչ մի դեպք, քանզի բնության մեջ այդպիսիք պարզապես գոյություն չունեն։ Պատասխանը ակնհայտ է, քանի որ գործի նյութերից նրանք հստակ գիտեն, որ զրպարտիչ եռյակի ցուցմունքները չեն համապատասխանել իրականությանը եւ այդ ցուցմունքների ուղղությամբ հետագա դատական հրապարակային քննությունը եւ մանրամասնումները միայն կապացուցեն իմ անմեղությունը, ինչը նրանց պլանների մեջ ամենեւին չի մտնում։ Ավելին, դրանք կարող են նաեւ նախաքննությունն ուղղորդած որոշ մարդկանց համար ոչ այնքան հաճելի բացահայտումների պատճառ դառնալ։ Մինչդեռ նրանց պետք է, որ ինձ հանցագործ հայտարարեն, որ հետո էլ հընթացս կապեն Ալեքսան Հարությունյանին, ինչպես որոնք դա արել են նախաքննության ընթացքում՝ ոճրագործների պարագլուխ Նաիրի Հունանյանին խոստանալով պարտադրելու միջոցով։ Ի դեպ, դա միայն իմ տեսակետը չէ, օրերս այդ մասին գրեթե բաց տեքստով Հանրային հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում ակնարկեց նաեւ ինքը՝ զինդատախազ Գագիկ Ջհանգիրյանը։ Ինչեւէ, ինչո՞ւ դատաքննության այս երկու տարիների ընթացքում մեղադրողները եւ յունոշեւները չեն փորձել մանրամասնել ու ստուգել նաեւ Նաիրի Հունանյանի հունվարի 8-ի՝ ինձ ու Ալեքսան Հարությունյանին մի շղթայում կապող այդ ցուցմունքի համապատասխանությունը իրականությանը։ Որովհետեւ այս դեպքում եւս, ինչպես զրպարտիչների եռյակի ցուցմունքների դեպքում էր, քրգործում առկա հստակ արձանագրված ժամանակագրական փաստերի ու տարրական տրամաբանության համադրությամբ միանգամից ակնհայտ էր դառնալու վերոնշյալ ցուցմունքի շինծությունը, միանգամից քանի ու քանի կուսակցության զրկելով քաղաքական շահարկումներով պղտոր ջրում ձուկ բռնելու հնարավորությունից։ Իսկ այդ հանգամանքն արդեն հիշյալ կուսակցությունների համար համազոր է քաղաքական ինքնասպանությանը, քանզի նրանք քաղաքական դաշտում որեւէ այլ բանի անընդունակ են դարձել։

Մինչդեռ այդ ցուցմունքների համապատասխանությունը իրականության հետ Յունոշեւն ու նրա գործընկերները պարտավոր են ստուգել ի պաշտոնե։

Այնինչ, դրա փոխարեն «Այբ-Ֆե»-ին տված հիշյալ հարցազրույցում փաստաբան Յունոշեւը իր իրավական գրագիտության մակարդակը բացահայտող մի ուրիշ ուշագրավ գաղափար է առաջ քաշում։ Նշելով, որ առաջարկելու է իմ հանդեպ քրեական գործ հարուցել, պարոն փաստաբանը իր այդ քայլի տրամաբանությունը բացատրում է հետեւյալ կերպ. «Ես չեմ խոսում ապացուցված մեղքի մասին. քրեական գործը հարուցվում է հենց քննություն իրականացնելու, փաստերն ու ապացույցները ստուգելու, մեղքի չափը կամ անմեղությունը պարզելու նպատակով»։ Բայց, այդուհանդերձ, հարկ է նկատել, որ մարդու հանդեպ քրեական գործ հարուցելու մարդասիրական գաղափարը այն հեռահար նպատակով, որ նրան հնարավորություն տրվի ապացուցել, որ ինքն [illegible] չէ, համաշխարհային իրավական տեսության մեջ զուտ Յունոշեւի գյուտը չէ։ Վիշինսկին ժամանակին բավականին հաջողել էր այդ հարցում։ Իսկ կոնկրետ հոկտեմբերի 27-ի գործում այդ տեսությունը, ճիշտ է, մի քիչ ավելի անհարթ նախադասություններով՝ բայց առաջինը ձեւակերպել է «Հանրապետություն» կուսակցության նախագահ Ալբերտ Բազեյանը։ Դեռ երկուսուկես տարի առաջ էր նա պնդում, թե ինչու եմ ես եւ իմ վիճակում հայտնված եւս մի 3 հոգի համաձայնել դուրս գալ մեկուսարանից։ Ինչո՞ւ չեմ սպասել, որ մի քանի տարի նստեմ ու գամ դատարանում ապացուցեմ իմ անմեղությունը։ Ուրեմն այսպես՝ եթե դա պարտադիր պայման է անմեղություն ապացուցելու համար, առաջարկում եմ պարոնայք յունոշեւներին, որ միջնորդեն քրեական գործ հարուցել ինչպես իմ, այնպես էլ Ալբերտ Բազեյանի ու բոլոր այդպես մտածողների հանդեպ, որ դատարանում ես էլ, Բազեյանն էլ, մնացածներն էլ հնարավորություն ստանանք սեփական անմեղությունն ապացուցել։ Իմ համար ես հանգիստ եմ, ես դա կանեմ։ Իրենք իրենց համար թող մտածեն։

Եթե, իհարկե, թողնեն, որ դատարանն ինձ լսի։ Ասում էր, չէ՞, Յունոշեւը, մեջբերում եմ բառացի. «Որովհետեւ ցուցմունք տալուց հետո պարզապես իմաստ չի լինի նրանց (ինձ եւ եւս մեկ այլ անձի - Ն. Բ.) սպանել»։

ՆԱԻՐԻ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Միջազգային

Հունվարի 23-ին ադրբեջանական ընդդիմադիր «Ազգային անկախության» կուսակցության վարչության անդամ, տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆ. Նազիմ Մուզաֆֆարլին (Իմանով) հեռուստակամրջային մամուլի ասուլիսում պատասխանեց հայ լրագրողների հարցերին: Դա կազմակերպել էին Երեւանի եւ Բաքվի մամուլի ակումբները «Միր» միջպետական հեռուստաընկերության տեխնիկական աջակցությամբ:

Հայ լրագրողների հարցերը վերաբերում էին հակաիրաքյան պատերազմում ամերիկյան զինված ուժերին, ադրբեջանական ռազմաբազաների տրամադրմանը, Բաքու-Միջազգային արժութային հիմնադրամ հարաբերությունների վատթա-բերությունները քիչ թե շատ կարգավորված լինեն: Մինչդեռ մի պետություն գրավել է մյուսի տարածքը»:

Ինչ վերաբերում է ԼՂՀ-ի հետ բանակցություններին, ապա նա ասաց, որ Ադրբեջանում հակամարտության առնչությամբ գոյություն ունի երկու մոտեցում: Մեծամասնությունը հակամարտությունը համարում է ներքին հարց եւ Ղարաբաղի հայերին համարում «անջատողականներ»: Նման մոտեցմամբ կողմերի թիվը երկուսով է սահմանափակվում: Մինչդեռ կան Հայաստան եւ նրան աջակցող պետություններ: Ուստի ղարաբաղյան կողմի հետ բանակցությունների սեղանի շուրջ նստելը հակամարտության լուծում չի բերի, դրա համար անհրաժեշտ է հրաժարվել ագրեսիվ նկր-նը «Զերկալոյի» վերջին համարն է: Մինչդեռ Ադրբեջանը մշտապես ընդգծել է, որ անկախության ձեռքբերումից հետո ռուսական կողմնորոշումը փոխարինել է ամերիկյանով եւ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում ապավինել ԱՄՆ-ի աջակցությանը: Արդյոք այս քննադատությունը պայմանավորվա՞ծ չէ դրանով, որ ղարաբաղյան հակամարտության ԱՄՆ-ի մոտեցումն այլեւս չի համապատասխանում Ադրբեջանի շահերին:

Հարցին նա պատասխանեց. «ԱՄՆ-ի մոտեցումները միանգամայն համընկնում են Ադրբեջանի մոտեցումներին: Պարզապես նրա ակտիվության աստիճանը չի բավարարում մեզ: ԱՄՆ-ը ճանաչում է

«Կան պետություններ, որոնց մոտեցումները Ադրբեջանի շահերից չեն բխում, սակայն այդ պետությունն ԱՄՆ-ը չէ»

րացմանը, Անդրկովկասում էներգետիկայի միացյալ համակարգի ստեղծման ծրագրին, ԼՂՀ-ի ղեկավարության հետ բանակցություններին, Արծվաշենի ադրբեջանական օկուպացիային, ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման եղանակներին եւ հակամարտությունը ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի շրջանակներում կարգավորելու հնարավորություններին:

Հատկանշական է, որ Մուզաֆֆարլիի պատասխանները պիտի արտացոլեին ադրբեջանական հասարակական կարծիքի տրամադրությունները: Համենայն դեպս, նա, չհաշված «հայկական օկուպացիայի» եւ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի «ադրբեջանական քաղաքացիության» մասին արտահայտությունները, աշխատում էր չսրել հանդիպման մթնոլորտը:

Մուզաֆֆարլին ասաց, որ Ադրբեջանում քաղաքական ուժերի մեծամասնությունն արտահայտվում է Իրաքի հարցում ԱՄՆ-ին աջակցելու օգտին: Խոսքը տվյալ դեպքում ռազմաբազա տրամադրելու մասին է, քանի որ, ինչպես Մուզաֆֆարլին ընդգծեց, սեպտեմբերի 11-ից հետո Ադրբեջանն ԱՄՆ-ին օդային միջանցք է տրամադրել:

Նա ընդունեց Բաքվի հարաբերությունների վատթարացումը ՄԱՀ-ի հետ եւ նշեց, որ դա ենթադրում է Ադրբեջանի վարկավորման ծրագրի սառեցում, ինչպես կրթական համակարգի համար նախատեսված վարկը: Ադրբեջանցի գործիչն ընդգծեց. «Անդրկովկասում էներգետիկայի միացյալ համակարգ ստեղծելու համար հարկավոր է, որ համակարգի մեջ մտնող երկրների հարա-տումներից եւ դուրս գալ գրավյալ տարածքներից:

Արծվաշենի առնչությամբ Մուզաֆֆարլին նշեց. «Լավ կլիներ, որ կողմերը դուրս գային իրենց գրաված բոլոր տարածքներից»: Այնուհետեւ, անդրադառնալով ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանը, նա ասաց, որ Ադրբեջանի քաղաքական ու հասարակական մի շարք կազմակերպություններ Լեռնային Ղարաբաղի խաղաղ եղանակով «ազատագրումը» համարում են անհնար, քիչ չեն հարցի ռազմական լուծման կողմնակիցները, սակայն վերջիններս ամենեւին չեն պնդում, թե պատերազմը հենց այսօր պետք է վերսկսել:

ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը, ըստ նրա, որեւէ շոշափելի տեղաշարժ չի արձանագրել, կողմերից մեկը խմբի գործունեությունը համարում է արդյունավետ, մյուսը՝ ոչ, եւ արդյունավետ համարող կողմը տեղաշարժ չի ցանկանում: Ըստ Մուզաֆֆարլիի, ադրբեջանցիները խմբի գործունեությունից դժգոհ են, որովհետեւ գրավյալ տարածքների եւ փախստականների խնդիր ունեն: Այնուհետեւ նա ավելացրեց. «Հայաստանը ոգեւորված է այն պայմաններից, որոնց մեջ գտնվում է Ադրբեջանը: Հակամարտության կարգավորման համար կարեւորը ֆորմատը չէ, այլ ուժերի տնտեսական, քաղաքական եւ ռազմական հարաբերակցությունը, ինչպես նաեւ խաղաղության համար անհրաժեշտ ներքին պատրաստակամությունը»:

«Ազգը» Մուզաֆֆարլիին ուղղեց հետեւյալ հարցը. «Վերջերս Բաքվում սկսել են հաճախակի քննադատել ԱՄՆ-ին: Դրա վկայություն-Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը, ուստի մեր շահերին չի հակասում նաեւ նրա դիրքորոշումը: Իհարկե, կան պետություններ, որոնց մոտեցումները մեր շահերից չեն բխում, սակայն այդ պետությունն ԱՄՆ-ը չէ»: Այնուհետեւ նա ասաց. «Ադրբեջանցիները համոզված են, որ հակամարտությունը վաղ թե ուշ կլուծվի Ադրբեջանի շահերին համապատասխան: Մի թերթ կարող է քննադատել ԱՄՆ-ին, մյուսը՝ գովերգել»: Այլ կերպ Մուզաֆֆարլին ընդգծեց, որ թերթերը չափանիշ չեն: Մինչդեռ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում նախագահ Հեյդար Ալիեւի անձնական ներկայացուցիչ Արազ Ազիմովը, մեկնաբանելով ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում ամերիկացի եռանախագահող Ռուդոլֆ Փերինայի դեկտեմբերի 11-ի հայտարարությունը, դա «ոչ կոռեկտ» է բնութագրել եւ ավելացրել. «Եթե ԱՄՆ-ը հայտարարում է Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը ճանաչելու մասին, իսկ Լեռնային Ղարաբաղը համարում Ադրբեջանի շրջան, ապա ամերիկացի եռանախագահը պարտավոր է գործել ելնելով այդ դիրքորոշումից»:

Ուրեմն հարցը թերթերը չեն, այլ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում ամերիկացի եռանախագահողի հայտարարությունը եւ դրան նախագահ Ալիեւի անձնական ներկայացուցչի հակազդեցությունը: Եթե սա պատահական չէ, ամենեւին չեն կարող պատահական լինել ադրբեջանական թերթերի ԱՄՆ-ին հասցեագրված քննադատությունները:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

«Գարդիան». ԱՄՆ-ն Իրաքի վրա կհարձակվի առանց ՄԱԿ_ի թույլտվության

Վաշինգտոնի եւ Լոնդոնի բարձրաստիճան պաշտոնյաների խոսքերը վկայակոչելով, անգլիական «Գարդիան» օրաթերթը գրում է, թե ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը մտադիր է Իրաքի դեմ պատերազմ սկսել առաջիկա շաբաթներին՝ չսպասելով ՄԱԿ-ի թույլտվությանը: Թերթի անանուն աղբյուրներից մեկի խոսքերով, «Ջորջ Բուշը հետզհետե ուժեղացնում է ճնշումը եվրոպացի ղեկավարների վրա. խոսքն արդեն ոչ թե ամիսների, այլ շաբաթների մասին է»:

Բուշը պետքարտուղար Քոլին Փաուելից պահանջում է առավել մեծ եռանդով փնտրել ապացույցներ, որոնք կհաստատեին Իրաքի կողմից ՄԱԿ-ի բանաձեւերի պայմանների խախտումը: Նման ապացույցները հաղթաթուղթ կդառնային ամերիկացիների ձեռքին:

Անցյալում այդպիսի հաղթաթուղթ էր օգտագործել Կուբայում ԱՄՆ դեսպան Էդլայ Սթիվենսոնը: Կարիբյան ճգնաժամի օրերին նա ԽՍՀՄ դեսպանորդին էր ուղարկել Կուբա տարված խորհրդային բալիստիկ հրթիռների լուսանկարները եւ ԱՄՆ կառավարության պաշտոնական նոտան:

«Գարդիանի» պնդմամբ համաձայն, ռազմական գործողություն սկսելու հրաման չի արձակվի, մինչեւ որ վերջնական բանակցությունների համար Քեմփ Դեւիդ չգա Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը: Սակայն, թերթի մեկնաբանի կարծիքով, Բուշը լոկ ջանում է իրավահավասար գործընկերության երեւութականություն ստեղծել: «Ամերիկացիներն ուզում են ամեն ինչ այնպես ներկայացնել, թե Բլերն իր իրական դեր է խաղում նման որոշումների ընդունման մեջ: Սակայն ամեն ինչ արդեն որոշված է», ասել է «Գարդիանի» անանուն աղբյուրը:

Փորձագետները ենթադրում են, որ Վաշինգտոնի աճապարանքն ունի նաեւ միանգամայն գործնական բացատրություն: Առաջիկա ամիսներին Իրաքի անապատային շրջաններում ջերմաստիճանը զգալիորեն բարձրանալու է: Տեսականորեն ամերիկյան եւ բրիտանական զորքերը կարող են պատերազմել ամեն տեսակ պայմաններում, բայց իրականում 35-ից բարձր ջերմաստիճանի դեպքում ռազմահանդերձանքի եւ անձնակազմի գործողությունների արդյունավետությունն էապես նվազում է:

Պ. Ք.

ՍԵՓԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ԹԲԻԼԻՍԻԻՑ

Վրաստանի ուժային կառույցները գրեթե ամբողջությամբ վերահսկում են Պանկիսի կիրճը

ԱՄՆ-ը թույլատրում է ռուսներին ռմբահարել վրացական տարածքը

Անցնող ամռանը Վրաստանի նախագահն իր հարցազրույցներից մեկում ասաց. «Ժամանակը ցույց կտա՝ «Ալ Ղաիդան» Պանկիսում գործո՞ւմ է, թե՞ ոչ: Չեմ բացառում, որ կիրճում լինեն «Ալ Ղաիդայի» գրոհայիններ, բայց մենք չունենք արժանահավատ վկայություններ»:

Մի քանի օր առաջ Վրաստանի պետանվտանգությունը բացահայտեց դասակարգված նյութեր, այդ թվում՝ տեսաժապավեններ, համաձայն որոնց հաստատվում է Պանկիսի կիրճում չեչեն եւ արաբ գրոհայինների ներկայությունը: Փաստորեն, առաջին անգամ վրացական հատուկ ծառայություններն արժանահավատ վկայություններ տվեցին կիրճում ահաբեկչական «Ալ Ղաիդա» կազմակերպության բջիջների առկայության մասին:

Վրաստանի պետանվտանգության նախարար Վալերի Խաբուրձանիան, որն այս օրերին այցելեց Ճապոնիա եւ ԱՄՆ, հավաստիացնում է, որ վրացական ուժային կառույցները գրեթե ամբողջությամբ վերահսկում են Պանկիսի կիրճը: Խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեն Մոսկվայում հայտարարեց, որ Թբիլիսին վերահսկում է Պանկիսի կիրճի 90 տոկոսը: Իսկ մնացած 10 տոկո՞սը...

Պետանվտանգության տեղեկություններով՝ կիրճում կարող են գտնվել մոտ 700 չեչեն եւ 100 արաբ գրոհայիններ: Հատկանշական է, որ այս 800 գրոհայինները չեն ծնվել, մեծացել Պանկիսում: Թբիլիսին, ընդունելով Պանկիսում գրոհայինների առկայության փաստը, պնդում է, որ նրանք Վրաստանի տարածք են անցնում Չեչնիայից: Մոսկվան, հակառակը, պնդում է, թե գրոհայինները հիմնականում Պանկիս են հասնում Ադրբեջան-Վրաստան, Թուրքիա-Վրաստան ճանապարհներով:

Վրաստանի հատուկ ծառայությունները հրապարակել են բոլոր դաշտային հրամանատարների անունները, ովքեր երբեւէ թաքնվել են Պանկիսում՝ Ռուսլան Գելաեւ, Դոկա Ումարով, Հուսեյն Էսեբաեւ, Աբու Հաֆսի (Ամջեթ): Վերջինս համարվում է Ուսամա բեն Լադենի մերձավորներից, ֆինանսական օժանդակություն է ստանում «Ալ Ղաիդայի» հաշիվներից եւ իր վերահսկողության տակ ունի 80-100 մոջահեդների ջոկատ: Վրացական հատուկ ծառայությունները նշում են, որ որոշ հասարակական կազմակերպություններ, որոնք կապված են «Ալ Ղաիդայի» հետ, փող լվանալու նպատակով օգտագործում են Վրաստանի բանկային համակարգը:

Հարց է առաջանում. ինչո՞ւ Վրաստանի իշխանությունները հենց այժմ ընդունեցին չեչեն գրոհայինների եւ մոջահեդների առկայությունը Պանկիսում, երբ ռուսները երկու տարի շարունակ մեղադրում են Թբիլիսիին՝ ահաբեկիչներին տանիք տրամադրելու համար: Հիմնական վարկածը հետեւյալն է. ԱՄՆ-ն ընդունում է, որ «Ալ Ղաիդան» գործում է Պանկիսում, հետեւաբար Վրաստանի իշխանություններին արգելվում է Վաշինգտոնի կամքին հակառակ հայտարարություններ անել: Երեկ Մոսկվայում ԱՄՆ պետքարտուղարի տեղակալ Ռ. Արմիթաժը հայտարարել է, որ Վաշինգտոնն անհանգստացած է Պանկիսում ահաբեկչական խմբավորումների առկայության փաստից եւ չի ընդդիմանա Մոսկվային, եթե վերջինս որոշի Վրաստանի տարածքում առկա գրոհայինների ճամբարներին կանխարգելիչ հարվածներ հասցնել: Չի բացառվում, որ Իրաքի դեմ ԱՄՆ պատերազմը ժամանակային առումով համընկնի Պանկիսի կիրճում տեղակայված չեչեն գրոհայինների ճամբարներին ռուսական օդուժի հարվածներին:

Մոսկվան Թբիլիսիից պահանջում է անհնարինը՝ Պանկիսի կիրճը վերահսկել ամբողջությամբ: Ամբողջ խնդիրն այն է, որ ինքը՝ Ռուսաստանը, չի կարողանում վերահսկել Պանկիսի շարունակությունը՝ Չեչնիայի հարավը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

Երկու Կորեաները կգործակցեն հանուն միջուկային խնդրի խաղաղ լուծման

Սեուլում երեկ վաղ առավոտյան ԿԺԴՀ-ի եւ Հարավային Կորեայի ներկայացուցիչներն ընդունել են համատեղ հայտարարություն, որտեղ կողմերը պատրաստակամություն են հայտնում ակտիվորեն գործակցելու ԿԺԴՀ միջուկային ծրագրի խաղաղ լուծում գտնելու նպատակով: Կողմերը որոշել են փետրվարի 11-14-ը Սեուլում հրավիրել երկու Կորեաների համագործակցությանն աջակցող հանձնախմբի հերթական նիստը:

Կորեական երկու պետությունների միջկառավարական բանակցությունների հաջորդ փուլը նախատեսված է անցկացնել ապրիլի 7-10-ը Փենյանում:

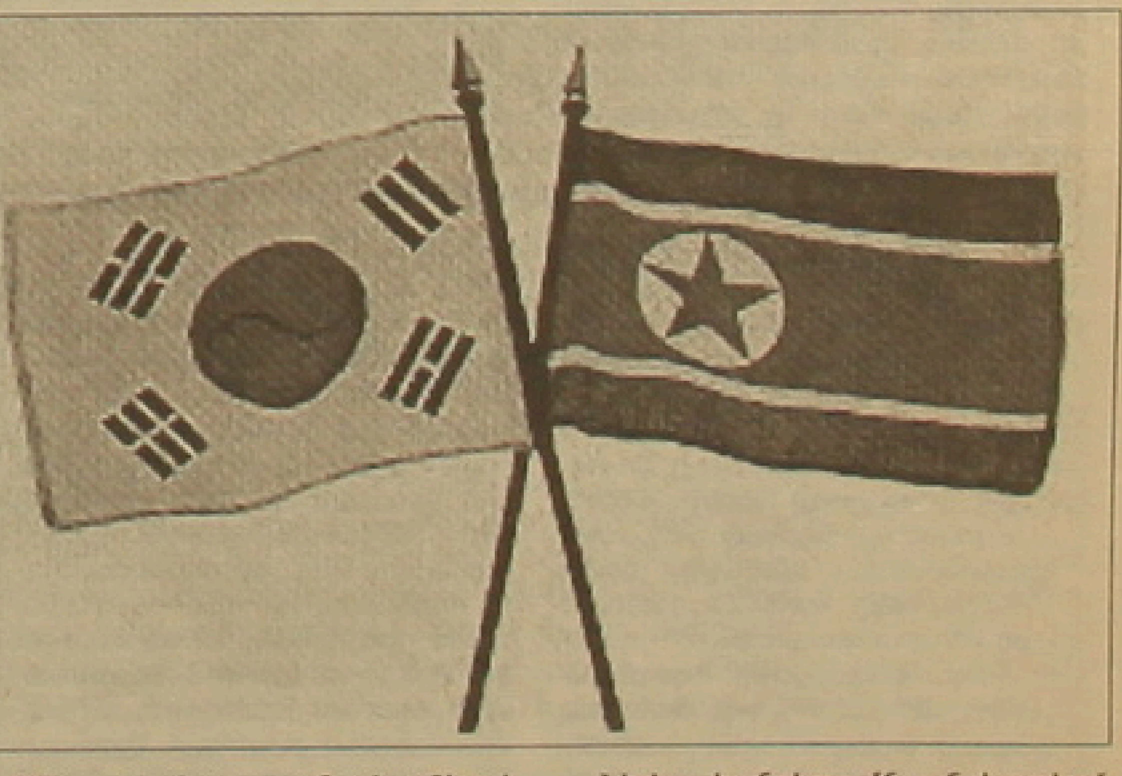

ՌԻԱ գործակալության տվյալներով, փաստաթղթում նշվում է, որ հունվարի 21-24-ը կայացած միջկառավարական բանակցությունների ընթացքում կողմերը «բավարար չափով շարադրել են իրենց դիրքորոշումները միջուկային խնդրի առթիվ»: Համատեղ հայտարարության մեջ ընդգծվում է, որ Սեուլը եւ Փենյանը, «ի շահ ազգային տնտեսության համակողմանի զարգացման, պատրաստ են շարունակել ներկայումս արդեն իրականացվող համագործակցությունն ու փոխանակումները»: Այս կապակցությամբ

Ներկա հանդիպումն անցկացվում էր լարված պայմաններում, ինչը կապված է ԿԺԴՀ միջուկային ծրագրի եւ միջուկային զենքի չտարածման պայմանագրից այդ երկրի դուրս գալու հետ: Դիտորդները նշում են, որ 1993 թ. ծագած համանման ճգնաժամը հանգեցրել էր միջկորեական երկխոսության դադարեցմանը: Բայց այս անգամ երկու Կորեաների ներկայացուցիչներին հաջողվել է զերծ մնալ գժտությունից եւ շարունակել համագործակցությունը:

Պ. Ք.

ԱԶԳ

ԿԻՆՈ

Անզոր նավաստեն

Լուիս Բունյուելի մահից հետո կինոաշխարհի ամենահռչակավոր իսպանացու տիտղոսը ժառանգած Պեդրո Ալմոդովարը, իրեն հատկանշական «Օսկարն» ստանալով, երկամյա որոնումներից հետո երկնեց եւ մի մելոդրամ՝ «Խոսիր նրա հետ» անհամ վերնագրով: Կորդովայում ֆիլմի բնանկարահանումների ժամանակ, երբ դոն Պեդրոյի ձայնը կտրվել էր, նա, սեփական խոսքերի համաձայն, իրեն զգացել էր «անզոր նավաստեն, որն ի վիճակի չէ, ինչպես հարկն է, նավը կառավարել, եւ մնում է միայն հոսանքին համընթաց լողալ»: Ալմոդովարի «նավը», որ մոլորվել է արտավայի «պղպջակային օպերայի» ջրերում, հենց այդ տպավորությունն էլ թողնում է, իսկ «նավաստեն», ձայնի հետ մեկտեղ կորցրել է եւ հեգնանքի փրկագոտին: Մնում է հույսը դնել այն հրաշքի վրա, որի մասին Ալմոդովարը ինքն է խոսում հարցազրույցներից մեկում. «Պատկերացրեք, երբ ամբողջ նկարահանող խումբը այլեւս ուշք չի դարձնի ինձ նման բռնակալին, ամեն մեկն իր ուզածն անի, բայց չնայած դրան, գերազանց ֆիլմ ստացվի եւ շռնդալից հաջողություն ունենա»:

2002. ՀԵՏԱԴԱՐՁ ՀԱՅԱՑՔ

Հետմահու կենսագրություն

Մոսկվայում լույս տեսավ «Անդրեյ Տարկովսկի: Արխիվներ, փաստաթղթեր, հուշեր» հատորը, որի նախաբանը դարձավ Պաոլա Վոլկովայի հեղինակությամբ միաժամանակ հրապարակված գիրքը ռեժիսորի բանաստեղծ հոր եւ ազնվական նախնիների մասին՝ «Արսենի Տարկովսկի: Ընտանիքի կյանքը եւ տոհմի պատմությունը»: Այս «հայելիների համակարգում», «Premiere» հանդեսի բնորոշմամբ, արտացոլվել է եւ դասականի, եւ խորհրդային կինոյի «պիժոնի» անձը:

Նոր Կլեոպատրան

Կլեոպատրայի քիթը

«Աստերիքս եւ Օբելիքս. «Կլեոպատրա» առաքելությունը» կինոկոմիքսը, Սոֆի Լորենից, Վիվիեն Լիից եւ Էլիզաբեթ Թեյլորից հետո էկրանին պարգեւեց նոր Կլեոպատրա՝ հանձին իտալուհի Մոնիկա Բելուչչիի: Ռեժիսոր Ալեն Շաբան հալվել է հիացմունքից. «Ավելի լավ Կլեոպատրա ես չէի էլ կարող երազել. հրաբխի պես պոռթկուն խառնվածք, ցնցող մարմին, արքայական կեցվածք, իսկ քիթը... Ի՞նչ քիթ է»: Մի խոսքով, ինչպես դեռ Ստենդալն է նկատել ժամանակին, եգիպտոսի թագուհու քիթը շարունակում է պատմություն կերտել:

Մեծագույն մելոդրամը

1800 քննադատների, կինեմատոգրաֆիստների եւ հոլիվուդյան այլ գործիչների շրջանում անցկացված հարցման համաձայն, Ամերիկյան կինոինստիտուտը ամբողջ պատմության ընթացքում ստեղծված լավագույն մելոդրամ ճանաչեց Մայքլ Քերթիսի «Կասաբլանկան», որն աշխարհ է եկել 1942-ին, Համֆրի Բոգարթի եւ Ինգրիդ Բերգմանի մասնակցությամբ:

Սարդի տարի

2002-ի Հոլիվուդում միջատները վերջապես աստղի կարգավիճակ նվաճեցին: «Թիթեռ մարդուց» ու «Ճպուռից» հետո վրա հասավ սարդերի աստղային ժամը: Սարդ մարդու արկածներին հաջորդեց «Սարդերի հարձակումը»: Ամենամոդայիկ միջատները, թեթեւակի կերպափոխված, հայտնվեցին նաեւ «Լրտեսների երեխաները» ֆիլմի 2-րդ մասում եւ «Հատուկ կարծիքում»՝ ի դեմս կապկասարդի ու սարդանման ռոբոտների:

Մոնրոն եւ Հիտլերը

77-ամյա Թոնի Քերթիսը «Vanity Fair» հանդեսին տված հարցազրույցում հայտնեց, թե սիրաբանել է իր բոլոր խաղընկերուհիների հետ, եւ Մերիլին Մոնրոն, որի կողքին նա խաղացել է «Ջազում միայն աղջիկներ են» ֆիլմում, բացառություն չէ. «Մեր սիրային կապը 1950-ին տեւեց մի քանի ամիս, երկուսիս տարիքն էլ 20-ից փոքր-ինչ ավելին էր, ի՞նչ առանձնահատուկ բան կա այստեղ»: Քերթիսը, իհարկե, սխալվում էր. նրա խոստովանությունը սենսացիա որակվեց: Մոնրոյի նորահայտ սիրեցյալը հայտարարեց, թե իրենց սիրավեպը գաղտնի է պահել նրա վարկի հանդեպ հարգանքից դրդված: Բայց բնավ գաղտնիք չէ, որ սիրառատ Մերիլինը երբեք էլ անբիծ վարքի տեր կնոջ տիպար չի եղել, իսկ թե ինչու էր Քերթիսը որոշել հանկարծ սիրտը բացել, այդպես էլ չպարզվեց: Ըստերեւույթին, գաղտնիքի վաղեմության ժամկետն էր լրացել. անցյալ տարվա օգոստոսի 5-ին բոլորեց Մոնրոյի մահվան 40 տարին: Այդ տարելիցի առթիվ Քերթիսը հարկ համարեց նաեւ հերքել իրեն վերագրվող նշանավոր ֆրազը. «Մերիլինին համբուրելը նույնն էր, թե Հիտլերին համբուրես»: Հիտլերի հետ Քերթիսը հազիվ թե սիրաբաներ:

Ֆյուրերի մուսան

Մոտ կեսդարյա ընդմիջումից հետո Լենի Ռիֆենշտալը օգոստոսի 22-ին ներկայացրեց իր նոր ֆիլմը, ճիշտ այն օրը, երբ լրացավ նրա ծննդյան 100 տարին: Խոսքը ստորջրյա կյանքի մասին պատմող վավերագրական ժապավենի մասին է, որը մոնտաժվել է 1974-2000 թթ. ընթացքում ծովի հատակին Ռիֆենշտալի նկարահանած նյութերից: Այս առասպելական տատիկը ավելի քան 2 հազար անգամ, ջրասուզակի հանդերձանքով, իջել է ջրի հատակը: Իր 100-ամյակի առթիվ Ռիֆենշտալը պատրաստվում էր հոբելյանական խորասուզման, երբ հայտնի դարձավ, որ Ֆրանսիայում հիմնված «Ռոմ» գնչուական մշակութային հիմնադրամը դատի է տվել նրան՝ «Հովիտ» ֆիլմի նկարահանումների ժամանակ 120 գնչուների ստրկաբար աշխատեցնելու համար: «Հովիտին»՝ իր վերջին խաղարկային ժապավենին, Ռիֆենշտալը ձեռնամուխ է եղել 1943-ին՝ դեռ Հիտլերի օրոք, մեծ ջանքերի գնով նկարահանումները ավարտին է հասցրել, բայց ֆիլմը մոնտաժվել է միայն 1954-ին, Ռոբերտ ֆոն Դասանովսկու կողմից: Համարվում է, որ խմբային տեսարանների մասնակից գնչուներին համակենտրոնացման ճամբարից են բերել նկարահանումների, ապա՝ հետ են տարել ու ոչնչացրել: Երկրորդ աշխարհամարտի ավարտից հետո նացիզմի քարոզչության մեղադրանքով Ռիֆենշտալի դեմ բացված դատավարության ընթացքում նրա մեղքը չապացուցվեց: Լենին այսօր էլ հավաստիացնում է, թե «Հովիտում» նկարահանված բոլոր գնչուները ողջ են մնացել, եւ ինքը հետպատերազմյան տարիներին հանդիպել է նրանց հետ:

Ֆյուրերի մասին

Հենց այդ հավաստիացումն էլ նոր դատական հայցի առիթ էր դարձել: Նախորդ դատավարությունից հետո Ռիֆենշտալը 4 տարի անցկացրեց բանտում, մինչեւ որ դատարանը նրան լիովին արդարացրեց: Բայց համաշխարհային հանրությունը Լենիից երես շրջեց՝ զրկելով նրան աշխատելու հնարավորությունից: Ժամանակին Հիտլերը հռչակել էր Ռիֆենշտալին Երրորդ ռայխի գլխավոր կինեմատոգրաֆիստ: Ի հատուցումն այդ կոչման՝ նա նկարահանեց գեղագիտորեն անթերի համարվող «Օլիմպիա» ֆիլմը եւ «Կամքի հաղթանակը», որն ավելի ճանաչված է, թեեւ արտահայտչականությամբ զիջում է նախորդին: Հիտլերի մուսան, հոբելյանի առթիվ վաղեմի հուշերը պեղելով, պատմեց, թե ֆյուրերը շատ է թախանձել, որ իր կյանքի վեց օրը նվիրի նրան՝ «Օլիմպիան» նկարահանելու համար: Հիմա Ջոդի Ֆոսթերը մտադիր է էկրանավորել Ռիֆենշտալի կյանքի պատմությունը՝ կատարելով նրա դերը: Մինչդեռ «բնօրինակի» խանդավառությունն այդ նախագծի հանդեպ արդեն նվազել է. «Պատկերացնու՞մ եք, Ֆոսթերը չի ուզում, որ ես նույնիսկ սցենարը կարդամ: Բայց եթե նա աղավաղի իմ կենսագրության փաստերից թեկուզ մեկը, ես դատի կտամ»: Դե, Լենին սովոր է դատ ու դատաստանի:

Գահընկեցը

Անցողիկ է փառքը երկրային: Ինչ ասել կուզի՝ մանավանդ Հոլիվուդում: «Universal» կինոստուդիան խզեց պայմանագիրը Սիլվեստր Ստալոնեի հետ՝ մատնանշելով նրա մասնակցությամբ նկարահանված վերջին ֆիլմերի ձախողումն էկրաններին: Խեղճ Սլայը մարտաֆիլմի նոր հերոսների կողքին արդեն ընկալվում է անցյալի ուրվական: Ամպլուան փոխելու նրա հուսակտուր ջանքերը եւս հանդիսատեսի արձագանք չգտան: Շնորհազուրկ աստղին չարախոսները ուղարկեցին քավարան, որտեղ նա դատապարտված է մնալու, մինչեւ Տարանտինոյի նման մեկը հարություն կտա նրան, ինչպես մի ժամանակ՝ մոռացված Ջոն Տրավոլտային: Կամ լավագույն դեպքում՝ Հոլիվուդի երբեմնի արքաներից մեկը պիտի բավարարվի այնպիսի կռճոնքներով, ինչպիսիք են գովազդը, հեռուստասերիալները եւ համակարգչային խաղերի հնչյունավորումը: Միայն Ստալոնեն է, որ իր գահընկեցության հետ դեռեւ չի հաշտվել:

Վոլտերի նմանակը

Ֆրանսիական կինոն, ըստ հայտնի քննադատ Ժան-Պիեռ Ժանկոլայի, նման է Վոլտերին, որը տրտնջում էր իր մահացու հիվանդություններից, բայց դա չխանգարեց նրան ապրել 83 տարի՝ անհամեմատ ավելին, քան իր նշանավոր ժամանակակիցներից շատերը: Ֆրանսիական կինոն եւս, չհաշված լիակատար առողջության հազվագյուտ պահերը, շարունակ հիվանդ է, իսկ երբեմն էլ ուղղակի հոգեվարք է ապրում, այնինչ ոչ միայն դեռ ողջ է, այլեւ՝ հարեւան երկրների նախանձի առարկան, հատկապես Հոլիվուդի էքսպանսիան դիմագրավելու կենաց ու մահու գոտեմարտում: Անցյալ տարի էլ ավելի աճեց նրանց թիվը, ովքեր Վոլտերի նմանակին թույլ չեն տալիս մեռնել՝ հնարավորություն ընձեռելով, որ շարունակի «հիվանդ» ապրել:

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԻՆՈՆԿԱՐԸ

Ամերիկյան կինոինստիտուտը, առաջատար քննադատների հարցման հիման վրա ամփոփելով անցյալ տարվա արդյունքները, հրապարակել է ամենաբարձր վարկանիշն ունեցող ֆիլմերի ցանկը: Լավագույն կինոնկար է ճանաչվել Մարտին Սկորսեզեի «Նյու Յորքի հրոսակախմբերը», որի դերակատարներն են Լեոնարդո Դի Կապրիոն, Դանիել Դեյ Լուիսը, Քեմերոն Դիասը, Ջիմ Բրոդբենթը եւ Լիամ Նիսոնը: Սա «Միրամաքս» ստուդիայի ամենաթանկարժեք նախագիծն է, որի բյուջեն, ըստ տվյալների, 97 միլիոնից աճել է մինչեւ 103, նույնիսկ 120 միլիոն դոլարի, թեեւ Սկորսեզեն եւ Դի Կապրիոն իրենց հոնորարներից 7 միլիոն են զիջել՝ ծախսերն ինչ-որ չափով թեթեւացնելու համար: «Նյու Յորքի հրոսակախմբերը» նաեւ Սկորսեզեի կյանքի ամենածավալուն ձեռնարկն է, որի

«Նյու Յորքի հրոսակախմբերը»

մտահղացումը, նրա խոստովանությամբ, ծագել է դեռ 1970-ին՝ Հերբերտ Էսբերիի համանուն փաստագրական գիրքը կարդալուց հետո: Նկարահանումները կատարվել են Իտալիայում: Անցյալ տարվա Կաննի փառատոնում Սկորսեզեն՝ Դի Կապրիոյի եւ Դիասի մասնակցությամբ, 20-րոպեանոց ծաղկաքաղ ներկայացրեց ֆիլմից, որտեղ, իր խոսքերով, հարց է տալիս, թե ինչ է Ամերիկան, եւ ինչ է նշանակում ամերիկացի լինել:

Դեկտեմբերի վերջին էկրան բարձրացած «Հրոսակախմբերի» պրեմիերան պիտի կայանար վաղուց, բայց շարունակ ձգձգվում էր, իսկ սեպտեմբերի 11-ից հետո «Միրամաքսը» հայտարարեց, թե ողբերգությունից 100 օր անց չի կարող թողարկել մի ժապավեն, ուր 19-րդ դարի 60-ականների Նյու Յորքը զուրկ է հմայքից, քանի որ այստեղ մոլեգնում են հաշվեհարդարները «բնիկ» անգլոսաքսերի եվ ներգաղթած իռլանդացիների միջեւ: Այս ցուցադրական մտահոգությունը իրականում շիրմա էր ստուդիայի եւ ռեժիսորի հակասությունները քողարկելու համար: Ֆիլմի աշխատանքային տարբերակը՝ 3 ժամ 40 րոպե տեւողությամբ, «Միրամաքսի» ղեկավար Հարվի Վայնշտայնի վրա «անվերջանալի պղպջակային օպերայի» տպավորություն էր թողել, եւ նրա պնդմամբ մեկ ժամով կրճատվել է: Կինոմագնատը հույս ունի այս տարի, մրցակիցներին պարտության մատնելով, «Օսկարի» հասնել:

ԿԱՆՆԻ ՆՈՐ ԸՆՏՐՅԱԼԸ

Մայիսի 14-ին կբացվի Կաննի 56-րդ միջազգային փառատոնը: Այս տարի աշխարհի ամենահեղինակավոր կինոֆորումի մեծ ժյուրին նախագահելու պատվին է արժանացել ֆրանսիացի Պատրիս Շերոն:

Նախկին թատերական ռեժիսորին կինոաշխարհում ճանաչում բերեց 1994-ին հենց Կաննում ցուցադրված «Մարգո թագուհին»՝ Դյումայի վեպի էկրանացումը՝ Իզաբել Աջանիի, Վենսան Պերեսի, Ժան-Յուգ Անգլադի եւ այլ աստղերի մասնակցությամբ: Լայնածավալ պատմական կտավ կամ փիթխարի կոթող հիշեցնող այս ֆիլմի նախապատրաստական աշխատանքն ու նկարահանումները տեւել էին մոտ հինգ տարի, ծախսվել էր 150 միլիոն ֆրանկ, իսկ ճոխ հագուստները ամենաթանկարժեքն էին ֆրանսիական կինոյի պատմության մեջ: Թեեւ ֆիլմի հետ մեծ սպասումներ էին կապված, միակ մրցանակը բաժին ընկավ Կատերինա Մեդիչիի դերակատարուհի Վիրնա Լիզիին: Իսկ Պատրիս Շերոն իր հաղթանակը տոնեց 2001-ին, երբ Մեծ Բրիտանիայում նկարահանված նրա աղմկահարույց «Ինտիմը» նվաճեց բեռլինյան փառատոնի «Ոսկե արջը»: Հիմա Շերոյի վարկը այնքան բարձր է, որ նա կարող է գլխավորել եւ Կաննի ժյուրին:

ՎԵՐՋԻՆ ՄՈՀԻԿԱՆԸ

Հռոմի հիվանդանոցներից մեկում վախճանվեց իտալացի նշանավոր դերասան Մասսիմո Ջիրոտտին, որը 1939-ից ի վեր նկարահանվել է ավելի քան 100 ֆիլմում՝ համագործակցելով Վիսկոնտիի, Պազոլինիի, Բերտոլուչչիի, Սկոլայի կարգի վարպետների հետ: Վերջին ֆիլմը՝ Ջիրոտտիի մասնակցությամբ, էկրան կբարձրանա արդեն նրա մահից հետո: Իտալական կինոյի ոսկեդարի վերջին մոհիկանը 84 տարեկան էր:

ՀԱՋՈՐԴ ՇԱԲԱԹ՝ ՀԵՌՈՒՍՏԱԷԿՐԱՆՆԵՐԻՆ

Արժե դիտել

27 հունվարի, 22.40 Երեւան

■ **«Վերջին տանգոն Փարիզում»★★★**: Ռեժիսոր՝ Բեռնարդո Բերտոլուչչի: Դերերում. Մարլոն Բրանդո, Մարիա Շնայդեր: Իտալիա - Ֆրանսիա, 1972:

Էքզիստենցիալ դրամա, որի հուսակտուր հերոսը ջանում է վերագտնել կյանքի կորուսյալ իմաստը:

29 հունվարի, 01.30 Հ1

■ **«Բնածին մարդասպաններ»★★**: Ռեժիսոր՝ Օլիվեր Սթոուն: Դերերում. Վուդի Հարելսոն, Ջուլիետ Լուիս, Ռոբերտ Դաունի կրտսեր: ԱՄՆ, 1994:

Բոնիի եւ Քլայդի նոր հետնորդները դառնում են «Ամերիկայի ամենահռչակավոր զույգը»:

31 հունվարի, 23.45 Հայ TV

■ **«Ճակատագրական կինը»★**: Ռեժիսոր՝ Բրայան Դե Պալմա: Դերերում. Ռեբեկա Ռոմայն Ստամոս, Անտոնիո Բանդերաս: ԱՄՆ, 2002:

Նրբանոճ թրիլեր՝ «սեւ» ժանրի ավանդույթներով:

31 հունվարի, 23.50 Արմեն-Ակոբ

■ **«Տիտանիկի» սպասուհին»★**: Ռեժիսոր՝ Բիգաս Լունա: Դերերում. Օլիվյե Մարտինես, Գաետանա Սանչես Խիտոն, Ռոման Բորինժե: Իսպանիա, 1999:

Մելոդրամ՝ անրջանքի եւ իրականության հավերժական հակասության մասին:

31 հունվարի, 00.40 НТВ

■ **«Ասեղի ծայրին»★★**: Ռեժիսոր՝ Դենի Բոյլ: Դերերում. Յուան Մակգրեգոր, Ջոնի Լի Միլեր, Ռոբերտ Քարլայլ: Մեծ Բրիտանիա, 1996:

Երիտասարդական դրամա՝ էդինբուրգյան թմրամոլների կյանքից:

1 փետրվարի, 01.50 Երեւան

■ **«Մեծ կերուխում»★★★**: Ռեժիսոր՝ Մարկո Ֆերերի: Դերերում. Մարչելլո Մաստրոյաննի, Ուգո Տոնյացցի, Ֆիլիպ Նուարե, Միշել Պիկոլի: Ֆրանսիա -Իտալիա, 1973:

Չորս ընկերների պանտագրյուելյան խնջույքը «սպառողական հասարակության» տրագիկոմիկական պատկերն է:

2 փետրվարի, 23.30 Հ1

■ **«Համլետ»★★**: Ռեժիսոր՝ Ֆրանկո Ձեֆիրելլի: Դերերում. Մել Գիբսոն, Գլեն Քլոուզ, Յան Հոլմ, Հելենա Բոնեմ Քարթեր: Մեծ Բրիտանիա -ԱՄՆ, 1990:

Շեքսպիրյան ողբերգության եւս մի մեկնակերտ:

2 փետրվարի, 23.45 Արմեն-Ակոբ

■ **«Պատը»★★**: Ռեժիսոր՝ Ալան Փարքեր: Դերերում. Բոբ Գելդոֆ, Քրիստին Հարգրիվզ, Բոբ Հոսկինս: Մեծ Բրիտանիա -ԱՄՆ, 1982:

Կինոֆանտազիա՝ «Փինք Ֆլոյդի» համանուն ռոք ալբոմի թեմաներով:

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Մարզական

10-րդ տուրն ամենաարդյունավետն էր

Մեկօրյա հանգստից հետո Վեյք Ան Զեեի շախմատի մրցաշարի մասնակիցները կրկին նստեցին խաղասեղանների շուրջ: Ինչպես երեւում է, հանգստյան օրը բարերար ազդեցություն էր ունեցել շախմատիստների վրա: Նրանք մարտականորեն էին տրամադրված, որի արդյունքում յոթ պարտիաներից վեցն արդյունավետ ելք ունեցան: Այսպիսով, 10-րդ տուրը դարձավ ամենաարդյունավետը: Մրցաշարի առաջատար Վիշվանաթան Անանդը սեւ խաղաքարերով պարտության մատնեց Ալեքսեյ Շիրովին: Կարո Կանի պաշտպանության տարբերակներից մեկում Շիրովն արդեն 13-րդ քայլում որակ զոհաբերեց: Առաջին 20 քայլերի համար Շիրովը բավական ժամանակ վատնեց եւ հայտնվեց ցայտնոտում: Անանդը կարողացավ իրացնել առավելությունը ու հաղթանակ տոնելով, 7 միավորով շարունակեց միանձնյա գլխավորել մրցաշարային աղյուսակը: Հնդիկ գրոսմայստերին հետապնդող Հուդիթ Պոլգարն էլ սեւերով հաղթեց Ալեքսանդր Գրիշչուկին եւ այժմ առաջատարից հետ է մնում ընդամենը կես միավորով: Վերջապես հաղթանակներ տոնեցին նաեւ ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Ռուսլան Պոնոմարյովն ու դասական շախմատի աշխարհի չեմպիոն Վլադիմիր Կրամնիկը, որոնք համապատասխանաբար պարտության մատնեցին վան Վելիին եւ Թոփալովին: Վերջին տուրերում հաջող է խաղում մրցաշարի ամենակրտսեր մասնակից Թեյմուր Ռաջաբովը, որն այս տուրում հաղթեց Կրասենկովին: 9 անընդմեջ ոչ-ոքիներից հետո վերջապես հաղթանակի քաղցրությունը ճաշակեց Վասիլի Իվանչուկը՝ պարտության մատնելով Թիմմանին: Միակ ոչ-ոքին գրանցվեց Բարեեւ-Կարպով պարտիայում: Անանդին ու Պոլգարին 5,5-ական միավորով հետապնդում են Բարեեւը, Իվանչուկը, վան Վելին, Ռաջաբովը եւ Կրամնիկը:

«B» խմբի մրցաշարում իր հաղթարշավն է շարունակում չին գրոսմայստեր Չժան Չժոնը: Նրա հերթական «զոհը» Նիյբոյերն էր: Այդ հաղթանակից հետո Չժոնն ավելի ամրապնդեց առաջատարի իր դիրքը՝ վաստակելով 9 միավոր: Վերջնագծից 3 տուր առաջ Չժոնը 2,5 միավորով առաջ է անցել Ստելվագենից, ուստի նրա վերջնական հաղթանակը կասկած չի հարուցում: Ստելվագենը հաղթեց Ռոջերսին: Նայդիչը սեւերով պարտության մատնեց Հեկտորին եւ Նիյբոյերի հետ 6-ական միավորով բաժանում է 3-4-րդ տեղերը: Իր մրցաշարային վիճակը զգալիորեն բարելաված աշխարհի ամենաերիտասարդ գրոսմայստեր 12-ամյա Սերգեյ Կարյակինը ոչ-ոքի խաղաց վան դեր Վիլի հետ եւ 5,5 միավորով 5-րդ տեղում է: Միավորը կիսեցին նաեւ Ցմիլիթեն ու Կոստենյուկը, Աչն ու Յոնկմանը: Վոյգբը հաղթեց Կոներուն:

Ուիլյամս քույրերի հերթական հաջողությունը

Թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունում հայտնի դարձան առաջին չեմպիոնները: Ուիլյամս քույրերը, որոնք այսօր կանանց մենախաղում պետք է վիճարկեն հաղթողի կոչումը, հաջողության հասան զուգախաղում: Ընտանեկան երկյակը պարտության մատնեց Վիրժինիա Ռուանո Պասկուալ-Պաոլա Սուարես զույգին: Գրեթե 2 ժամ տեւած մրցախաղում գրանցվեց 4-6, 6-4, 6-3 հաշիվ: Վերջին տարիներին Ուիլյամս քույրերը հաճախակի են հանդիպում տարբեր մրցաշարերի եզրափակիչ խաղերում՝ ապացուցելով, որ հանդիսանում են կանանց թենիսի անվիճելի առաջատարներ: Առայժմ նրանց հանդիպումների հաշիվը հավասար է (5-5): Ճիշտ է, եզրափակիչ մրցախաղերում առայժմ առավելությունը Սերենայի կողմն է (4-1): Ընդ որում Սերենան հաղթող է ճանաչվել անցյալ տարվա 3 խոշորագույն մրցաշարերում՝ «Ռոլան Գարոսում», Ուիմբլդոնում եւ ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում: Սովորաբար, այդ մրցավեճերի ելքը որոշում է Ուիլյամսների հայրը, որը նաեւ նրանց մարզիչն է: Վերջինս ծգտում է, որպեսզի քույրերի նվաճումները հավասարաչափ բաշխվեն: Տեսնենք, թե այս անգամ ո՞ւմ կտա նախապատվությունը հայրը:

Իր վճռականությամբ հիացնում է թենիսի անխոնջ վետերան Մարտինա Նավրատիլովան: 46-ամյա թենիսուհին ընկերակցելով հնդիկ Լեանդեր Պաեսին, հաղթող ճանաչվեց խառը զուգախաղում՝ պարտության մատնելով Դանիելա Հանտուխովա-Կեւին Ուլյետ զույգին:

ԳԱՎԱԹԱՅԻՆ ԵՌՈՒՁԻ

«Յուվենտուսը» դուրս մնաց պայքարից

Հայտնի դարձավ ֆուտբոլի Իտալիայի գավաթի կիսաեզրափակիչի վերջին մասնակիցը: Երկրի չեմպիոն «Յուվենտուսը» անհաջողության մատնվեց «Պերուջայի» հետ պատասխան խաղում էլ մրցակցին զիջելով 0-2 հաշվով: Ֆաբրիցիո Միկոլայի խփած 2 գնդակները վճռեցին հանդիպման ելքը: Հիշեցնենք, որ առաջին խաղում էլ, սեփական հարկի տակ «Յուվենտուսը» պարտվել էր 1-2 հաշվով: Կիսաեզրափակիչում «Պերուջան» ուժերը կչափի առաջնության առաջատար «Միլանի» հետ: Կիսաեզրափակիչի մյուս զույգը կազմել են «Ռոման» ու «Լացիոն»:

«Ռեալին» չհաջողվեց հաղթել

Ֆուտբոլի Իսպանիայի գավաթի քառորդ եզրափակիչի վերջին խաղում Մադրիդի «Ռեալը» սեփական հարկի տակ չկարողացավ հաղթել «Մալյորկային»: Ճիշտ է, առաջինը հաջողության հասավ «Ռեալը»: Արդեն 13-րդ րոպեին Գարսիա Պորտիլյոն բացեց հաշիվը: Ընդմիջումից հետո Միգել Նադալը վերականգնեց հավասարակշռությունը: Թիմերի պատասխան հանդիպումը կկայանա հունվարի 29-ին: Այդ օրը կմրցեն նաեւ «Օսասունան» եւ «Սեւիլիան»: Մեկ օր առաջ մրցավեճի կբռնվեն Մադրիդի «Ատլետիկոն» եւ «Ռեկրեատիվոն»: Իսկ քառորդ եզրափակիչ փուլը կավարտվի հունվարի 30-ին կայանալիք «Մուրսիա»-«Դեպորտիվո» մրցախաղով:

Օլաֆ Տոնի հրաժեշտի խաղը

Հելզենկիրհենում կայացավ գերմանական «Շալկե-04» թիմի 36-ամյա պաշտպան Օլաֆ Տոնի մեծ ֆուտբոլի հրաժեշտի խաղը: «Սուփ Շալկե» մարզադաշտում դաշտի տերերը 0-1 հաշվով պարտվեցին Մյունխենի «Բավարիային»: Տոնը, որն առաջնությունում 443 խաղ է անցկացրել, հանդիպմանը մասնակցեց 63 րոպե: Նա 52 անգամ հանդես է եկել Գերմանիայի ազգային հավաքականում:

1000 խաղ հոկեյի ազգային լիգայում

«Կոլորադո էվելանշ» թիմի 37-ամյա դարպասապահ Պատրիկ Ռուան հոկեյի ազգային լիգայում իր հոբելյանական 1000-րդ խաղն անցկացրեց: Նա դարձավ առաջին դարպասապահը, որը նման ցուցանիշի է հասնում: Բացի այդ, Պատրիկ Ռուան յուրօրինակ ռեկորդակիր է դարպասն անառիկ պահած խաղերի քանակով:

Ջորդանը գերազանցեց Չեմբեռլենի արդյունքը

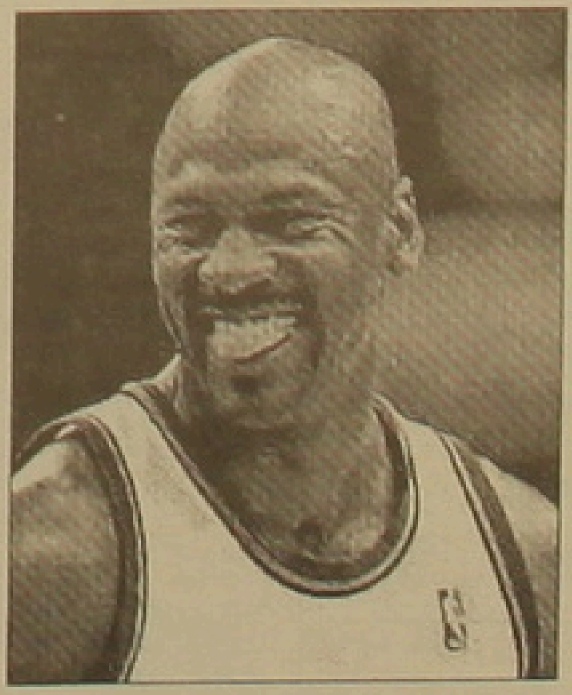

Լեգենդար բասկետբոլիստ Մայքլ Ջորդանը, որը շարունակում է հանդես գալ «Վաշինգտոն Վիզարդս» թիմում, «Նյու Օռլեան Հորնետսի» հետ հանդիպման ժամանակ վաստակելով 18 միավոր, գերազանցեց մեկ այլ հանրահայտ բասկետբոլիստ Ուիլթ Չեմբեռլենի արդյունքը: Բասկետբոլի ազգային ասոցիացիայի առաջնություններում Ջորդանը վաստակել է 31420 միավոր, մեկով ավելի, քան Չեմբեռլենը: Իսկ ռեկորդակիրը ելույթները վաղուց ավարտած Քարիմ Աբդուլ Ջաբարն է (38387 միավոր): Երկրորդ ցուցանիշն ունի գործող բասկետբոլիստ Կառլ Մելոունը (35464): Ջորդանի արդյունքը 3-րդն է:

ՇԱԽՄԱՏ

Կասպարով-համակարգիչ երկրորդ մրցախաղը

Հունվարի 26-ից փետրվարի 7-ը Նյու Յորքում կկայանա ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարրի Կասպարովի եւ «Deep Junior» համակարգչի 6 պարտիայից բաղկացած շախմատային մրցամարտը: Կասպարովի կարծիքով, 800 հազար դոլարը մեծ խթան է հաղթանակի տրամադրվելու համար: Մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 1 մլն դոլար է: Անկախ մրցամարտի արդյունքից, Կասպարովին կտրվի այդ գումարի կեսը: Մյուս կեսը կբաշխվի ելնելով մրցամարտի ելքից. 300 հազար դոլարը կտրվի հաղթողին, 200 հազարը՝ պարտվողին: Ոչ-ոքի արդյունքի դեպքում յուրաքանչյուրին կտրվի 250 հազարական դոլար: Կասպարովը 2-րդ անգամ է ուժերը չափելու համակարգչի հետ: 6 տարի առաջ նա 2,5-3,5 հաշվով պարտվել էր «Deep Blue» համակարգչին: Այնպես որ, աշխարհի նախկին չեմպիոնը պետք է ծգտի ռեւանշի, չնայած վայրկյանում 300 մլն գործողություն կատարող համակարգչի հետ դասական շախմատի 6 պարտիա անցկացնելը չափազանց դժվար է նույնիսկ աշխարհի ուժեղագույն շախմատիստի համար: Հասկանալի է, որ այս մրցամարտն անցկացվելու է ՖԻԴԵ-ի հովանու ներքո: Շախմատի համաշխարհային ֆեդերացիան մտադիր է առաջիկայում թույլատրել մրցաշարերում համակարգիչների մասնակցությունը շախմատիստների հետ համատեղ:

Անցյալ տարի Բահրեյնում «Deep Fritz» համակարգչային ծրագրի հետ 8 պարտիայից բաղկացած մրցամարտ էր անցկացրել դասական շախմատի աշխարհի չեմպիոն Վլադիմիր Կրամնիկը: Գրանցվել էր ոչ-ոքի: Այնպես որ, հաջողության դեպքում Կասպարովը կլինի համակարգչին հաղթած առաջին շախմատիստը: Մրցամարտի առաջին պարտիան կանցկացվի հունվարի 26-ին: Հաջորդ պարտիաները կկայանան հունվարի 28-ին, 30-ին, փետրվարի 2-ին, 5-ին եւ 7-ին:

Իրինա Սլուցկայան Եվրոպայի հնգակի չեմպիոնուհի

Շվեդիայի Մալմյո քաղաքում ընթացող գեղասահքի Եվրոպայի առաջնությունում իրենց մրցավեճն ավարտեցին նաեւ կանանց մենասահքի մրցումների մասնակիցները: Եվ կրկին ռուս գեղասահորդուհիների առավելությունը բացահայտ էր: Եվրոպայի չեմպիոնուհու կոչման համար սուր մրցակցություն էր ծավալվել տիտղոսակիր Իրինա Սլուցկայայի եւ Ելենա Սոկոլովայի միջեւ: Վերջինս իր մրցակցուհուն գերազանցել էր թե՛ որակավորման մրցումներում, թե՛ կարճ ծրագրում եւ ստանձնել էր առաջատարի դերը: Ամեն ինչ պետք է վճռեր կամավոր ծրագիրը: Այստեղ էլ Սոկոլովան վստահ հանդես եկավ, թեեւ ծրագրի կատարման ժամանակ երկու չնչին սխալ թույլ տվեց: Բայց միավորների պաշարը թույլ էր տալիս Սոկոլովային հանգիստ լինել: Ամեն ինչ կախված էր Եվրոպայի քառակի չեմպիոնուհի Իրինա Սլուցկայայի ելույթից: Վերջինս կրկին հաստատեց իր բարձր կարգը՝ անթերի կատարելով բոլոր վարժությունները, որի համար արժանացավ հանդիսականների հիացմունքին ու ծափահարություններին: Այսպիսով, Իրինա Սլուցկայան 5-րդ անգամ արժանացավ Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսին: Իսկ Ելենա Սոկոլովան ստիպված էր բավարարվել արծաթե մեդալով: Բրոնզե մրցանակակիր դարձավ Յուլիա Սեբեստիենը: Պարային զույգերի մրցավեճում օրիգինալ պարի կատարումից հետո առաջատարի դիրքն ամրապնդեցին Իրինա Լոբաչովան ու Իլյա Ավերբուխը: Բուլղարական Ալբենա Դենկովա-Մաքսիմ Ստավիյսկի զույգն ընթանում է 2-րդ տեղում, 3-րդ ցուցանիշն ունեն ռուսաստանցիներ Տատյանա Նավկան ու Ռոման Կոստոմարովը:

Հայաստանից երեք մասնակից

Հունվարի 25-31-ը Սլովենիայի Բլեդ քաղաքում կկայանա ձմեռային մարզաձեւերի օլիմպիական փառատոն: Հայաստանից մրցումների են մեկնել դահուկորդ Ստեփան Մոսիկյանը Աշոցքից, ծաղկաձորցի լեռնադահուկորդ Արսեն Ներսիսյանը եւ երեւանցի գեղասահորդ Գեղամ Վարդանյանն իրենց անձնական մարզիչների հետ: Պատվիրակության ղեկավարն է ՀԱՕԿ-ի գլխավոր մասնագետ Ժաննա Այվազյանը: Մինչ մրցավայր մեկնելը մարզիկներին հյուրընկալել էր ՀԱՕԿ-ի գլխավոր քարտուղար, ՀՀ սպորտսվարչության պետ Արմեն Գրիգորյանը: Նա եւ օլիմպիական չեմպիոն Լեւոն Ջուլֆալակյանը հաջողություններ մաղթեցին մարզիկներին:

Ֆինանսական ճգնաժամ հունական ֆուտբոլում

Հունական ֆուտբոլում ֆինանսական ճգնաժամը գնալով ավելի է խորանում: Երկրի առաջատար երկու ակումբներ՝ ԱԵԿ-ն ու ՊԱՕԿ-ը պարտքերի պատճառով կարող են վտարվել բարձրագույն խմբի առաջնությունից: Եթե առաջիկա 30 օրերի ընթացքում այդ ակումբները չմարեն պարտքերը, ապա նրանց վաստակած միավորների քանակը կնվազեցվի 6-ով, իսկ հետագայում կվտարվեն առաջնությունից:

Մրցաշարային աղյուսակում 4-րդ տեղում գտնվող ԱԵԿ-ը 350 հազար դոլար է պարտք լեհ ֆուտբոլիստ Գժեգոժ Մելկարշկուն, իսկ ՊԱՕԿ-ը Սլավյան Սպասիչի տեղափոխման համար 542 հազար դոլար պետք է վճարի հարավսլավական «Զելեզնիկին»: Երկու ակումբները նախկինում արդեն տույժի են ենթարկվել 11 հազարական եվրոյի պարտքի դիմաց: Բացի այդ, ԱԵԿ-ը պետական գանձարան պետք է մուծի 18 մլն դոլարի հարկ: Առաջնության մի քանի թիմեր եւս չեն կատարել իրենց հարկային պարտավորությունները: Այս առնչությամբ երկրի մշակույթի նախարար Վենիզելոսը հայտարարել է, որ որոշ թիմեր հնարավոր է լուծարվեն:

Հունական ակումբների ֆինանսական վիճակի վատթարացումը պայմանավորված է անցյալ տարվա սեպտեմբերին «Ալֆա Դիջիտալ» հեռուստաընկերության սնանկացմամբ: Դրա հետեւանքով ակումբները զրկվեցին խաղերի հեռարձակումներից ստացվող եկամուտներից:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամ հայաստանյան մասնաճյուղ

«Արվեստ եւ մշակույթ» ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարվում է մրցույթ արվեստի եւ մշակույթի մենեջերների եւ ադմինիստրատորների համար՝ մասնակցելու «Հայացք դեպի ներս» (Looking Inside) ծրագրին: Ծրագիրն առաջարկում է վերոհիշյալ բնագավառի ներկայացուցիչներին 2-3 շաբաթյա վերապատրաստում անցկացնել Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի, Կենտրոնական Ասիայի, Կովկասի եւ Մոնղոլիայի հեղինակավոր մշակութային հաստատություններում՝ նպատակ ունենալով.

- կիրառել մշակույթի կառավարման գոյություն ունեցող արդիական մոդելները.
- կազմակերպել գիտելիքների եւ փորձի փոխանակում գործընկերների միջեւ.
- օժանդակել մշակութային գործիչներին, ովքեր կարող են նպաստել մշակույթի բնագավառում երկարատեւ կայուն եւ նշանակալի փոփոխություններին:

Դիմումներն ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2003 թ. փետրվարի 19-ը: Մրցույթի նկարագրությունը եւ դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2: e-mail: aram@osi.am; կամ
Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901 http://www.batory.org.pl/art/inside

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամ հայաստանյան մասնաճյուղ

«Արվեստ եւ մշակույթ» ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարվում է Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի, Կովկասի, Կենտրոնական Ասիայի եւ Մոնղոլիայի մշակութային կազմակերպությունների գործունեության կայացմանը (Capacity Building) ուղղված մրցույթ: Մրցույթի նպատակն է ընդլայնել այնպիսի մշակութային կազմակերպություններ, որոնք կստանձնեն տարածաշրջանում մշակույթի ոլորտի ստրատեգիական զարգացման օժանդակողի դերը, կխթանեն համագործակցությունը եւ կնախաձեռնեն տարածաշրջանային համատեղ ծրագրեր: Մրցույթին կարող են մասնակցել մշակույթի ոլորտում տարածաշրջանային գործունեության երկարատեւ փորձ ունեցող հասարակական, մասնավոր եւ պետական կազմակերպությունները:

Դիմումները պետք է ներկայացվեն անգլերենով տպագիր եւ էլեկտրոնային ձեւերով մինչեւ 2003 թ. մարտի 14-ը: Մրցույթի մանրամասն նկարագրությանը եւ դիմելու կարգին կարելի է ծանոթանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2
Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901 e-mail: aram@osi.am; կամ http://www.batory.org.pl/art/other/capacity.html

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամ հայաստանյան մասնաճյուղ

«Արվեստ եւ մշակույթ» ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարվում է մրցույթ արվեստի մենեջերների, ադմինիստրատորների, մշակութային քաղաքականություն իրականացնողների, արվեստագետների, մշակույթի խորհրդատուների, ինչպես նաեւ արվեստի եւ մշակույթի ոլորտի դասախոսների միջեւ, ովքեր ցանկություն ունեն նոր մասնագիտական փորձ եւ գիտելիքներ ձեռք բերել Արեւելյան եւ Կենտրոնական Եվրոպայի, Կովկասի, Կենտրոնական Ասիայի երկրների եւ Մոնղոլիայի որեւէ մշակութային հաստատությունում, այնուհետեւ դրանք սեփական կազմակերպությունում կիրառելու նպատակով: Մրցույթի նպատակն է արվեստագետների ու մշակույթի ոլորտում մասնագետների փոխայցելությունների միջոցով խթանել աշխատանքի առավել արդիական մոդելների փոխանցումն ու կիրառումը Կովկասի, Կենտրոնական Ասիայի եւ Մոնղոլիայի մշակութային կազմակերպություններում:

Դիմումներն ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2003 թ. փետրվարի 19-ը: Մրցույթի նկարագրությունը եւ դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2 Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901 e-mail: aram@osi.am; կամ
http://www.batory.org.pl/art/other/mobility.html

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայությունը հայտնում է, որ ՀՀ կառավարության 2003 թ. հունվարի 23-ի որոշմամբ «2001» թվագրված ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորված ՀՀ-ում արտադրված ծխախոտի արտադրանքի իրացումը թույլատրվում է մինչեւ 2003 թ. մարտի 1-ը, իսկ ներմուծվածինը՝ մինչեւ ապրիլի 1-ը: Ներմուծված եւ տեղում արտադրված ալկոհոլային խմիչքների իրացումը թույլատրվում է մինչեւ 2003 թ. ապրիլի 1-ը:

ՀՀ ԿԱ ՀՊԾ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ԱԼՖՐԵԴԻ ՍԵՆՅԱԿՈՒՄ

24 հունվար- 12-րդ օր

Ալֆրեդի սենյակի բնակիչներն արթնացան ու սկսեցին մարզվել: Որից հետո շրջանաձեւ նստեցին գորգի վրա ու Արմանի կիթառի հնչյունների ներքո Կարինեն ասմունքեց, ապա միասին խմեցին նամակագիրների կենացը: Զրույցի թեման հիմնականում սերն էր, որը ստեղծեց ռոմանտիկ տրամադրություն: Այնուհետեւ մասնակիցները պարեցին ու երգեցին «Լիբիս» հյութերին նվիրված երգեր:

Պրն Ալֆրեդը մասնակիցներին մատուցեց հերթական անակնկալը: Լավագույն նամակներից ընտրել էր այն նամակը, որտեղ հեղինակը ձեռնոց էր նետել մասնակիցներին: Այսօր այդ աղջիկը՝ Սուսաննան, մտավ խաղի մեջ: Նրան Ալֆրեդի սենյակի բնակիչներն այնքան էլ լավ չդիմավորեցին: Պրն Ալֆրեդը մասնակիցներին հատկացրեց 45 րոպե, որի ընթացքում կամ պետք է ընթերցեն նամակները, կամ ծանոթանան նոր մասնակցի հետ:

Մինչ մյուսները զբաղված էին նամակներով, Սուսաննան տեղավորեց իրերը եւ հարդարեց անկողինը: Միայն Վաչեն օգնեց, այն էլ խնդրանքից հետո:

Նշենք նաեւ, որ Սուսաննան բոլորովին էլ ընկճված չի զգում իրեն, չնայած նրա նկատմամբ մասնակիցների վերաբերմունքն այնքան էլ լավ չէ: Դա հասկանալի է. իհարկե դժվար է միանգամից գրկաբաց ընդունել մի մարդու, որը ձեռնոց է նետել, մանավանդ եթե նա անծանոթ է:

Ալֆրեդի սենյակում գտնվելու առաջին օրը Սուսաննայի համար թերեւս այնքան էլ հաճելի չեղավ, նրա զգեստին թափվեց առաջին բաժակ սուրճը:

Որքան էլ նա փորձում է մտերմանալ մյուսների հետ, այնուամենայնիվ, նրանց միջեւ կա անանցանելի պատնեշ, որը հաղթահարելը Սուսաննայի համար կլինի հաղթանակ:

Առայժմ մյուս մասնակիցները նոր մրցակցին ուղղակի չեն նկատում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ առ 1 հունվարի 2003

Ձեւ N 1

Կազմակերպության անվանումը	«Գանգա» ՍՊԸ	ծածկագիրը 00025026
Փաստացի գործունեության ճյուղով խումբը, հիմնական երկու տեսակները		92492
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը		26404002872
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը		8930
Չափի միավորը		հազ. դրամ
Գտնվելու վայրը ք. Երեւան Վ. Փափազյան	11/60	
Հեռախոսը		27-64-74
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը ք. Երեւան Կոմիտասի 58		27-34-08

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	170	74	48
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	21	626
Ընթացիկ ակտիվներ	220	95	674
Հաշվեկշիռ	230	95	674
Պասիվ	**տող**	**Նախորդ տարվա վերջին**	**Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին**
III. Սեփական կապիտալ			
Կուտակված շահույթ	270	(6705)	(1126)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	(6705)	(1126)
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր մասնակիցներին (հիմնադիրներին)	440	6800	1800
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	6800	1800
Հաշվեկշիռ	500	95	674

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն Տարեկան 2002

Ձեւ N 2

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)	Հաշվետու տարվա (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	22667	33607
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	26060	28028
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	(3393)	5579
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	060	(3393)	5579
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	(3393)	5579
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	(3393)	5579
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	(3393)	5579
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	170	Հաստատագրված վճար	
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	(3393)	5579

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն Տարեկան 2002 թ.

Ձեւ N 3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / Հոդվածներ	I. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան)	Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ	
	տող	Կուտակված շահույթ վնաս	ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2000 թ.	010	(3312)	(3312)
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060	(3393)	(3393)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2001 թ.	100	(6705)	(6705)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2001 թ.	010	(6705)	(6705)
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060	5579	5579
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2002 թ.	100	(1126)	(1126)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն Տարեկան 2002 թ.

Ձեւ N 4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Գումար	Այդ թվում դրամով: դրամ	Այդ թվում: արտարժույթ	Գումար	դրամ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	39	39		21	21
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	22667	22667		33607	33607
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	22667	22667		33607	33607
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1395	1395		1653	1653
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	070	1430	1430		1429	1429
Վճարումներ բյուջե	080	22819	22819		24530	24530
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	090	391	391		390	390
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	26035	26035		28002	28002
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	(3368)	(3368)		5605	5605
Ստացված վարկերից եւ փոխառություններից	240	7500	7500		8300	8300
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	260	7500	7500		8300	8300
Ստացված վարկերի եւ փոխառությունների մարումից	270	4150	4150		13300	13300
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	300	4150	4150		13300	13300
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	310	3350	3350		(5000)	(5000)
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	320	(18)	(18)		605	605
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	21	21		626	626

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ Տարեկան 2002 թ.

Ձեւ N 5

5. 3. 2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցներ — Աղյուսակ 2

Դասի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Այլ հիմնական միջոցներ			
- արժեք	091	8148	8148
- կուտակված մաշվածություն	092	8148	8148
Ընդամենը շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ			
- արժեք	101	8148	8148
- կուտակված մաշվածություն	102	8148	8148
Ընդամենը հիմնական միջոցներ			
- արժեք	161	8148	8148
- կուտակված մաշվածություն	162	8148	8148

Կարճաժամկետ բանկային վարկեր եւ փոխառություններ — Աղյուսակ 13

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարում (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Երկարաժամկետ բանկային վարկերի կարճաժամկետ մաս			
- զուտ գումար	030	6800	1800
Ընդամենը			
- զուտ գումար	050	6800	1800
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին			
Եկամտահարկ	020	(74)	(48)
Ընդամենը	140	(74)	(48)
Պասիվ			
III Սեփական կապիտալ			
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում	150	(6750)	(1126)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160	(6750)	(1126)

5.3. 4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ — Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)	Հաշվետու տարվա (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	22667	33607
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	(1500)	(1500)
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	080	24560	26528
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	(3393)	5579
Սովորական գործունեությունից շահույթ	110	(3393)	5579
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	(3393)	5579
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	(3393)	5579

Ղեկավար՝ Վասիլ Անդրեասյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրված է տպագրության՝ 24. 1. 2003 Գինը՝ 100 դրամ